SAMENWERKINGSVERBAND REGIO EINDHOVEN

Herziene Programmabegroting 2014

34295-34369

Inhoudsopgave

OVERZICHT SRE 5

KERNGEGEVENS 6

1. LEESWIJZER 7

2.1 ONTWIKKELINGEN 8

2.2 TRANSFORMATIE 8

3. PROGRAMMA'S 13

4. FINANCIËLE BEGROTING 53

4.1 Overzicht baten en lasten 55

4.2 Toelichting op het overzicht baten en lasten 55

4.3 Herkomst en besteding van middelen 58

4.4 Inwonerbijdrage 60

4.5 Kengetallen 61

5. PARAGRAFEN 63

5.1 Paragraaf weerstandsvermogen en risicomanagement 65

5.2 Financieringsparagraaf 68

5.3 Bedrijfsvoering 70

5.4 Verbonden partijen 73

5.5 Grondbeleid 74

OVERZICHT GEMEENTELIJKE BIJDRAGEN 75

MEERJARENRAMING PROGRAMMA'S 79

STAAT VASTE ACTIVA EN EMU SALDO 83

STAAT RESERVES EN VOORZIENINGEN EN VOORUITONTVANGEN SUBSIDIES 87

OVERZICHT PROGRAMMA – DEELPROGRAMMA – PRODUCT/PROJECT 91

Overzicht SRE

Samenwerkingsverband
Regio Eindhoven

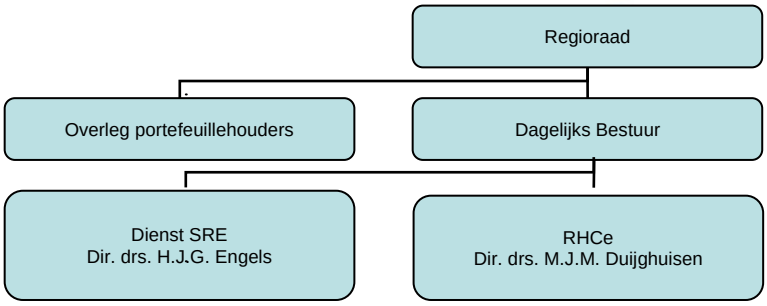

Gemeenschappelijke Regeling
Bij besluit van 12 mei 1993 is de Gemeenschappelijke regeling Samenwerkingsverband Regio Eindhoven door Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant goedgekeurd. Deze regeling is gewijzigd op basis van de reacties van de gemeenten en de op 21 december 2004 door de Tweede Kamer aangenomen Wijzigingswet Wgr-plus, die op 1 januari 2006 in werking is getreden.
In 2010 hebben alle 21 aan het SRE deelnemende gemeenten een gelijkluidend besluit genomen over de derde wijziging van de Gemeenschappelijke regeling van het SRE.

Deelnemende gemeenten	**21**
Regioraad	**21 leden**
Dagelijks Bestuur	**Portefeuille**
R. van Gijzel	Bestuurlijke samenwerking, Bestuurscommissie
P.J.M.G. Blanksma-van den Heuvel	Mobiliteit, coördinatie MIRT/gebiedsontwikkeling Midden en Oost, Gulbergen
Ir. J.B. Helms	Ruimte en volkshuisvesting, gebiedsontwikkeling West
Vacature	Economie, arbeidsmarkt, Brainport
J.G.M.T. Ubachs	Milieu, plattelandsontwikkeling, financiën, personeel en organisatie
J.A.M. Thijs-Rademakers	Zorg en welzijn, cultuur(-historie/RHCe), recreatie en toerisme
Drs. H.J.G. Engels, secretaris	

Kerngegevens

	Herziene begroting 2014	Begroting 2014
Algemeen		
Inwoners	744.863	744.863
Woningen	317.963	317.963
Bedrijven en instellingen	63.245	63.245
Werkzame personen	323.150	323.150
Hectares	146.000	146.000
Financieel (in €)		
Programmasaldo		
Metropoolregio Eindhoven	-4.070.105	-7.725.309
Oud SRE	-196.572	0
RHCe	-177.059	-177.059
Gemeentelijke bijdragen		
- Per inwoner		
SRE exploitatiebijdrage	6,824	9,691
SRE Stimuleringsfonds	3,554	3,554
RHCe: Opslag en beheer per m1	191,213	191,213
RHCe: Toezicht	0,630	0,630
RHCe: Openbaarheid per m1	74,710	74,710
Archief RHCe m1	10.286	10.286
- Totaal		
Exploitatiebijdrage	8.269.915	10.400.044
SRE Stimuleringsfonds	2.647.243	2.647.243
	10.917.158	**13.268.345**
Bijdragen overheden		
EU	836.495	50.000
Rijk	60.908.993	60.758.860
Provincie	0	195.000
Gemeenten	10.917.158	13.047.288
Lasten		
Apparaatskosten	7.849.963	8.457.985
Programmakosten	71.396.527	79.777.845
Totaal lasten	**79.246.491**	**88.235.830**
Totaal baten	**79.246.491**	**88.235.830**
Personeel (in Fte's)		
SRE	32,4	52,2
SRE tijdelijk	6,9	0,0
RHCe	26,7	26,7
	66,1	**78,9**
Personeel derden		
SRE	1,0	1,0
RHCe	1,0	1,0
	2,0	**2,0**

1. Leeswijzer

Hierbij treft u de herziene Programmabegroting 2014 aan van het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven (SRE). Het betreft de vierde begroting in de bestuursperiode 2010-2014.

De programmabegroting 2014 is vastgesteld door de Regioraad op 26 juni 2013. In deze vastgestelde programmabegroting is de transformatie van het SRE toegelicht maar niet verwerkt. Aangegeven is dat 2014 een overgangsjaar is en dat in 2014 de afbouw en overdracht van taken vorm krijgt. De begroting 2014 was nog opgesteld op basis van het in 2012 vigerend beleid. In deze herziene begroting 2014 is de transformatie van SRE naar Metropoolregio Eindhoven volledig verwerkt. Als gevolg hiervan wordt de inwonerbijdrage verlaagd.

In deze herziene begroting zijn 3 programma's onderscheiden:
1. Bestuurlijke samenwerking, waarin de activiteiten van de nieuwe Metropoolregio Eindhoven zijn ondergebracht.
2. Oud SRE, waarin de programma's zijn ondergebracht waarvoor SRE verantwoordelijkheid draagt, maar die te zijner tijd worden afgestoten (zoals Gulbergen).
3. Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCe).

De begroting is formeel gesplitst in twee delen, een programma- en een productbegroting. Dit hangt samen met de afbakening van de bevoegdheden van Regioraad en Dagelijks Bestuur.
De Regioraad stelt kaders, autoriseert de programmabegroting en controleert. De programmabegroting bestaat uit een overzicht van de programma's, de financiële begroting en (voorgeschreven) paragrafen.
Het Dagelijks Bestuur voert uit en legt verantwoording af. De uitwerking wordt vormgegeven in de productbegroting, waarin gedetailleerder per programma de activiteiten (producten) zijn beschreven om de doelstellingen van het programma te realiseren. In deze herziene begroting zijn voor het overzicht programma- en productbegroting gecombineerd.

De herziene programmabegroting 2014 wordt naar de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten gezonden voor het geven van een reactie. De bestuurlijke behandeling van de herziene programmabegroting is voorzien voor de vergadering van de Regioraad van woensdag 19 februari 2014.

In deze programmabegroting wordt per programma aangegeven:
- omschrijving programma of product;
- doelstelling;
- resultaten;, wat wil het SRE bereiken;
- activiteiten; wat doet het SRE;
- relaties bovenregionaal en regionaal;
- fasering en doorlooptijd;
- mensen en middelen; wat kost dit het SRE.

Naast de programma's bestaat de programmabegroting uit de financiële begroting met het overzicht van lasten en baten met toelichting. Een aantal aspecten van de financiële huishouding, zoals weerstandsvermogen/risico's en financiering worden belicht in de voorgeschreven paragrafen.

2.1 Ontwikkelingen

Deze herziene begroting 2014 staat in het teken van de transformatie van het SRE. Er is sprake van een ingrijpende verandering van de wijze waarop in de regio intergemeentelijk wordt samengewerkt. Dat heeft consequenties voor het SRE. Niet alleen als bestuurlijk platform, maar ook voor het SRE als organisatie. Ontwikkelingen die nu spelen zijn:

1. opheffing Wgr+;
2. oprichting Omgevingsdienst en afbouw Milieudienst SRE;
3. takendiscussie bij het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven;
4. transformatie SRE: verschuiving van taken naar de subregio en verlaging inwonerbijdrage.

1. Opheffing Wet Gemeenschappelijke Regelingen-plus (Wgr+)

Het Kabinet heeft de afschaffing van de Wgr+ aangekondigd. Als dit doorgaat, vervalt voor onze regio de verkeer- en vervoerstaak en komt een einde aan het SRE als vervoersautoriteit. De regiogemeenten blijven zich inzetten voor continuering van de decentralisatie van deze taken naar de regio. In deze herziene begroting 2014 zijn de wettelijke taken op het terrein van verkeer en vervoer opgenomen als verplicht onderdeel van de bestuurlijke samenwerking.

2. Oprichting Omgevingsdienst en afbouw Milieudienst SRE

Landelijk is besloten om een aantal Omgevingsdiensten/Regionale Uitvoeringsdiensten (RUD's) op te richten. Door de 21 gemeenten in de regio en de Provincie Noord-Brabant is hiervoor een nieuwe gemeenschappelijke regeling opgericht. De Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant is per 1 juni 2013 haar operationele activiteiten gestart. Tegelijkertijd stopten de operationele activiteiten van de SRE Milieudienst, omdat die door de Omgevingsdienst worden overgenomen. De Milieudienst wordt in 2013 afgebouwd. Resterende activiteiten worden door (de dienst) SRE overgenomen. In de herziene begroting 2014 is de Milieudienst als programma verdwenen.

3. Takendiscussie Regionaal Historisch Centrum Eindhoven

Het RHCe, waarin alle SRE-gemeenten behalve Gemert-Bakel deelnemen, heeft zijn taken voor de periode 2012-2016 beschreven. Toegezegd is om met een aantal uitwerkingsvoorstellen te komen. Hiervoor is een plan van aanpak opgesteld dat loopt tot het najaar van 2013. Inhoudelijk wordt onder andere gekeken naar de mogelijkheden om kosten te besparen door het gedigitaliseerd opslaan van archieven; het beperken van de omvang van archieven; de exploitatie van het RHCe-pand in de Raiffeisenstraat in Eindhoven en de status van het RHCe op termijn. In 2014 zal nadere besluitvorming hierover plaatsvinden.

4. Transformatie SRE: verschuiving van taken naar de subregio en verlaging inwonerbijdrage

Rode draad in de Regionale Agenda 2011-2014 is multi-level governance. De regio van de 21 gemeenten is het vertrekpunt voor taken op het regionale schaalniveau. Voor veel vraagstukken kan en moet een ander schaalniveau worden gekozen. Steeds meer taken kunnen en moeten worden belegd op het subregionaal niveau, daar waar ook operationele kracht kan worden ontwikkeld.
De Regioraad heeft op 26 juni 2013 het transformatieplan van het SRE vastgesteld. Dit heeft consequenties voor zowel de wijze van samenwerking, als het takenpakket van de ondersteunende organisatie. In de volgende paragraaf wordt ingegaan op dit proces en de consequenties hiervan.

2.2 Transformatie

Als gevolg van de Transformatie zal de bestuurlijke regionale samenwerking vorm krijgen in de Metropoolregio Eindhoven. Centraal in de Metropoolregio staat het Regionaal Platform. Alle leden van de 21 colleges van B&W vormen samen het Regionaal Platform. Zij richten zich op drie regionale hoofdthema's: economie, ruimte en mobiliteit. Samen met andere overheden, bedrijfsleven, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties worden deze drie thema's verkend en wordt de regionale strategie opgesteld. Alle partners werken samen als een collectief, waarbij in het volste vertrouwen zaken worden gedelegeerd aan bestuurders van de partners die het beste resultaat kunnen behalen. Uitvoering van de regionale strategie gebeurt niet in de Metropoolregio Eindhoven, maar bij partners in de samenwerking.
De bestuurlijke samenwerking in de Metropoolregio Eindhoven wordt organisatorisch ondersteund door een kleine ambtelijke organisatie.

Transformatieplan SRE
De eerste aanzet voor de concrete transformatie van SRE naar Metropoolregio Eindhoven heeft de Regioraad op 26 juni 2013 gegeven door het vaststellen van het Transformatieplan SRE. Dit transformatieplan bestaat uit twee onderdelen:

1. een projectenportfolio met een omschrijving van de taken van het SRE voor 2014 en een overzicht van alle over te dragen taken, inclusief de consequenties voor organisatie en financiën;
2. een uitwerking van het model van het Regionaal Platform: de notitie 'Governance en samenwerking in de regio Eindhoven'.

Deze twee onderdelen zijn in het najaar van 2013 verder uitgewerkt.

1. Projectenportfolio en over te dragen taken

In het projectenportfolio zijn de regionale taken benoemd. In de herziene begroting 2014 zijn deze uitgewerkt. In de herziene begroting zijn bij het programma "Metropoolregio Eindhoven" de structurele regionale opgaven opgenomen. In het (tijdelijke) programma "Oud SRE" zijn af te bouwen activiteiten opgenomen. In onderstaande tabel zijn deze opgaven en activiteiten gespecificeerd.

Structurele taken	**Incidentele taken**
Metropoolregio Eindhoven	**Oud SRE**
Bestuurlijke samenwerking - Regionaal platform - Regionale agenda *Economie* - Economische strategie - Werklocaties - Arbeidsmarkt - Investeringsfondsen *Fysieke leefomgeving* - Strategie Ruimte - Strategie Mobiliteit - Noordoostcorridor - Wonen - Vervoersautoriteit *Sociale leefomgeving* - Zorgvernieuwing	*Oud SRE* - Regionale huisvestingsverordening - Besluit woninggebonden subsidies (BWS) - BioenNW - C2C Bizz - Upside - Pure Hubs *Voorziening Gulbergen*

In het projectenportfolio was ook een overzicht opgenomen van over te dragen taken. Na vaststelling van het transformatieplan hebben de gemeentesecretarissen de taak op zich genomen om de overdracht van deze SRE taken te regelen. Ambtelijke kwartiermakers van één van de 21 gemeenten hebben de opdracht gekregen om een zogenaamd 'perspectief voor overdracht' op te stellen voor die taken (zie onderstaand schema).

Over te dragen SRE taak	Kwartiermaker
Bestuurscommissie Stedelijk Gebied	Gemeente Eindhoven
Gebiedsgericht Economische Ontwikkeling (GEO)	Gemeente Eersel
Rijk van Dommel en Aa	Gemeente Nuenen c.a.
Brainport Avenue	Gemeente Eindhoven
Energietransitie	Gemeente Waalre
Materialentransitie	Gemeente Veldhoven
Gezonde leefomgeving	Gemeente Laarbeek
Vrijetijdseconomie	Gemeente Eersel
Routestructuren	Gemeente Valkenswaard

Bij dit perspectief voor overdracht ging het niet om een uitgewerkt plan van aanpak, maar meer om een gevoel te krijgen of het gaat lukken om de overdracht op een redelijke korte termijn adequaat te regelen. Volgens de motie in de Regioraad van december 2012 zou de overdracht uiterlijk 1 januari 2015 geregeld moeten zijn. Verschillende partijen hebben de wens uitgesproken om hierin nog meer tempo te maken en de overdracht al per 1 januari 2014 geregeld te hebben. Uit het perspectief dat de gemeentesecretarissen hebben geschetst, is gebleken dat de overdrachtsdatum van 1 januari 2014 voor de meeste taken haalbaar is. Omwille van uniformiteit stellen wij u voor om alle genoemde taken per 1 januari 2014 over te dragen. In elk geval hebben wij in de herziene begroting de programmatische vertaling van deze taken achterwege gelaten. Ze maken geen onderdeel meer uit van het werkprogramma 2014. Deze taken zullen vanaf 2014 onder verantwoordelijkheid van de subregio's en gemeenten worden uitgevoerd. Nadere afspraken zullen worden gemaakt voor de overname of bekostiging van het personeel van het SRE dat deze taken momenteel uitvoert.

2. Governance en samenwerking in de regio Eindhoven

In deel 2 van het transformatieplan wordt de nieuwe manier van samenwerken van de Metropoolregio Eindhoven beschreven. Deze nieuwe manier van samenwerken heeft consequenties voor de huidige Gemeenschappelijke Regeling. Daarom zal in 2014 een nieuwe Gemeenschappelijke Regeling worden voorbereid.

Herziene begroting 2014

Het projectenportfolio zoals dat door de Regioraad in juni 2013 is vastgesteld is de basis voor de herziene begroting 2014 zoals deze nu voorligt. In de herziene begroting is de lijn doorgetrokken zoals die is ingezet met het projectenportfolio. Uitgangspunt blijft om de nieuwe manier van samenwerken te starten per 1 maart 2014. In deze herziene begroting 2014 zijn daarom ook de consequenties van de voor de Metropoolregio Eindhoven gekozen governancestructuur verwerkt.

De herziene begroting bestaat uit 3 programma's waarin de activiteiten voor de Metropoolregio Eindhoven voor het jaar 2014 worden uitgewerkt. Deze programma's zijn in feite het werkprogramma voor 2014. In het volgende hoofdstuk worden de 3 programma's verder uitgewerkt:

- Metropoolregio Eindhoven: met daarin alle activiteiten van de nieuwe Metropoolregio Eindhoven. Het gaat om de werkzaamheden voor het Regionaal Platform, de Regionale Agenda, het ontwikkelen van strategie op de thema's Economie, Ruimte en Mobiliteit, de aanvullende programma's over werklocaties, arbeidsmarkt en wonen, de tijdelijke opgaven voor zorg, de gesprekstafel duurzaamheid en de inzet van de regionale investerings- en stimuleringsfondsen.
- Oud SRE: in dit programma worden de activiteiten opgenomen van de taken van het 'oude' SRE die per 1 januari 2014 nog niet zijn overgedragen aan gemeenten of subregio.
- RHCe: programma met de activiteiten van het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven in 2014.

In het vastgestelde tranformatieplan is een meerjarenraming opgenomen waarin alle consequenties van de nieuwe werkwijze zijn verwerkt. In deze raming is de inwonerbijdrage met ingang van 2016 verlaagd naar € 9,21. Ten opzichte van de primaire begroting 2014 waarin een inwonerbijdrage is opgenomen van € 13,24, is dit een verlaging van € 4,03 per inwoner. In totaal gaat het om een verlaging met een bedrag van ruim 3 miljoen euro (744.863 inwoners x € 4,03).
Voor het jaar 2014 is in het transformatieplan uitgegaan van een inwonerbijdrage van € 11,24. Hierbij is ervan uitgegaan dat 2014 een overgangsjaar zou zijn en dat het SRE in 2014 ook programmatisch een aantal over te dragen taken zou blijven uitvoeren. Nu hiervan wordt afgezien en gemeenten de verantwoordelijkheid voor de over te dragen krijgen, kan de inwonerbijdrage verder naar beneden worden bijgesteld.
In de herziene begroting 2014 is nu een inwonerbijdrage opgenomen van € 10,38. Ten opzichte van de primaire begroting 2014 is dit een verlaging van € 2,86.

In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de doorgevoerde mutaties in de inwonerbijdrage 2014 en de ramingen voor 2015 en volgende jaren.

Verloop inwonerbijdrage 2014-2017						
	2014			2015	2016	2017
	primair	transformatie-plan	herzien			
Inwonerbijdrage	13,24	11,24	10,38	9,88	9,21	9,21
Mutatie		-2,00	-0,86	-0,50	-0,67	0
cumulatief			-2,86	-3,36	-4,03	-4,03

De frictiekosten van de transformatie worden ten laste gebracht van de bestemmingsreserve Transformatie SRE. In de stukken bij de jaarrekening 2013 heeft u kunnen lezen dat het risico hiervan voorlopig wordt ingeschat op 6,5 miljoen. Hierbij gaan wij uit dat (1) de gemeenten al het (productieve) personeel overnemen dat nu de taken uitvoert die in de transferlijst zijn opgenomen; (2) dat het overige personeelsbestand (afbouw overhead en afbouw SRE Milieudienst) geleidelijk in 5 jaar plaatsvindt en dat (3) geen wachtgeldverplichtingen resteren.

De herziene begroting 2014 ziet er samengevat als volgt uit.

Programma *(bedragen x € 1.000)*	Herziene begroting 2014				
	Apparaats kosten	Programma kosten	Totaal lasten	Baten	Saldo
Metropoolregio Eindhoven					
- Bestuurlijke samenwerking	1.312	215	1.527	0	-1.527
- Economie	879	7.136	8.015	6.745	-1.271
- Fysieke leefomgeving	2.115	59.763	61.878	60.909	-969
- Sociale leefomgeving	304	0	304	0	-304
Oud SRE					
- Oud SRE	533	945	1.478	1.281	-197
- Voorziening Gulbergen		165	165	165	0
RHCe	3.240	177	3.417	3.240	-177
Totaal programma's	**8.383**	**68.401**	**76.784**	**72.340**	**-4.444**
Financiering en algemene dekkingsmiddelen					
Gemeentelijke algemene bijdrage	0	0	0	3.354	3.354
Afbouw Dienst SRE	0	1.450	1.450	0	-1.450
Afbouw SRE Milieudienst	0	826	826	0	-826
Taakstelling bezuiniging RHCe	0	-248	-248	0	248
Organisatieverliezen RHCe	0	86	86	0	-86
Saldo financieringsfunctie	0	316	316	1.016	700
Onvoorzien SRE	0	14	14	0	-14
Onvoorzien RHCe	0	20	20	0	-20
Resultaat voor bestemming	**8.383**	**70.863**	**79.246**	**76.709**	**-2.537**
Mutaties reserves					
Onttrekk. Best.reserve Volkshuisvesting	0	0	0	227	227
Onttrekk. Best.reserve Transformatie	0	0	0	2.275	2.275
Onttrekk. reserve Rente-egalisatie	0	0	0	0	0
Onttrekk. Best.reserve conservering archieven	0	0	0	35	35
Resultaat na bestemming	**8.383**	**70.863**	**79.246**	**79.246**	**0**
Bijdrage per inwoner SRE					
- Brainport Development					2,022
- SRE Stimuleringsfonds					3,554
- Algemene bijdrage					4,802
					10,378

PROGRAMMABEGROTING
SAMENWERKINGSVERBAND
REGIO EINDHOVEN

3.1 Programma Metropoolregio Eindhoven

	2014
Programma	Metropoolregio Eindhoven
Deelprogramma	
Product	

Omschrijving programma
De Metropoolregio Eindhoven geeft vorm aan de bestuurlijke samenwerking van de 21 gemeenten in de regio Eindhoven. De Metropoolregio Eindhoven initieert, stimuleert en coördineert de samenwerking. Het programma Metropoolregio Eindhoven gaat over de activiteiten die noodzakelijk zijn om de intergemeentelijke samenwerking op het schaalniveau van de regio Eindhoven te laten functioneren.

Doelstelling
Doel van dit programma is succesvolle (intergemeentelijke) samenwerking op het schaalniveau van de regio Eindhoven. Om de inhoudelijke agenda te kunnen realiseren, is een flexibel, op maat gemaakt bestuurlijk arrangement noodzakelijk. Dit betekent:
- het opstellen van een gezamenlijke strategie en agenda, met doelen voor de regionale inzet;
- het organiseren van samenhang en afstemming tussen alle betrokken regionale partijen;
- gezamenlijk optrekken naar hogere overheden;
- (bestuurlijk) vormgeven van de regionale samenwerking.

Resultaten
Op regionale schaal gaan de 21 gemeenten uit van één gedeelde agenda, gericht op een sterke metropolitane regio. Hierbij staat het belang van de bewoners en bedrijven in de regio voorop, ongeacht gemeentegrenzen.
De 21 gemeenten werken niet alleen op regionale schaal samen. Zij kiezen voor flexibele samenwerkingsvormen, die gedreven zijn vanuit de inhoud. Per thema wordt nagegaan welke onderlinge coalitie het meest passend is. Dit model is robuust en congruent. Efficiënt samenwerken doen de gemeenten namelijk in de groep van 21, waarbij ze elkaar in hun operationele samenwerking niet uitsluiten en er per thema en opgave de optimale allianties ontstaan.

Resultaten zijn:
- één gedeelde agenda op de thema's economie, ruimte en mobiliteit, gericht op een sterke metropolitane regio;
- goed functionerend bestuurlijk platform;
- goede mix van intergemeentelijke samenwerking in de regio (werkend flexibel netwerk);
- efficiënte en gestroomlijnde besluitvormingsprocessen in regio en goede afstemming met gemeentelijke besluitvormingsprocessen.

Activiteiten
Het bestuurlijk platform;
- legt de toekomst van de regio vast in een Regionale Agenda;
- ontwikkelt strategie op 2 thema's: Economie, Ruimte en mobiliteit en maakt hiervoor een uitvoeringsprogramma en geeft de bovenregionale lobby vorm;
- maakt op basis van de Regionale Agenda en de economische en ruimtelijke strategie aanvullende programma's met afspraken tussen gemeenten: (1) werklocaties, (2) arbeidsmarkt, (3) wonen en (4) zorg (voor 2014);
- beheert regionale investerings- en stimuleringsfondsen;
- onderhoudt "regionale gesprekstafels" om ontwikkelingen op subregionaal en lokaal niveau op elkaar af te stemmen, zoals voor het thema duurzaamheid.

Relaties bovenregionaal
Regio extern zijn er relaties met vooral de provincie Noord-Brabant en het Rijk. In toenemende mate zijn er ook relaties met partijen in Europa.

Relaties intern regionaal
Dit programma betreft regionale governance. Er zijn dan ook veel relaties. Regio intern zijn er relaties met gemeenten en subregio's. Daarnaast zijn er afhankelijk van het thema relaties met de partners in de triple helix en met maatschappelijke organisaties.

Mensen en middelen
Kernactiviteit van de Metropoolregio Eindhoven is de bestuurlijke samenwerking. Alle activiteiten zijn hier een onderdeel van. De ambtelijke organisatie van de Metropoolregio Eindhoven ondersteunt deze activiteiten. De totale ondersteuning vraagt om de volgende inzet van mensen en middelen.

Omschrijving	**Begroting 2014**	**Herziene begroting 2014**
Ureninzet	49.880	39.482
Apparaatskosten	5.217.619	4.609.598
Programmakosten	79.243.684	67.114.360
Lasten	**84.461.303**	**71.723.958**
Baten	**76.735.994**	**67.653.853**
Saldo	**-7.725.309**	**-4.070.105**

3.1.1 Regionaal Platform

	2014
Programma	Metropoolregio Eindhoven
Deelprogramma	Bestuurlijke Samenwerking
Product	Regionaal Platform

Omschrijving programma
Centraal in de samenwerking van de Metropoolregio Eindhoven staat het regionaal bestuurlijk platform, waarin alle gemeenten van de regio zijn vertegenwoordigd.
Het product Regionaal Platform gaat over de activiteiten die noodzakelijk zijn om de intergemeentelijke samenwerking op het schaalniveau van de regio Eindhoven te laten functioneren. Daarbij gaat het om vormgeving van het platform, het organiseren van het overleg en om de bestuurlijke informatievoorziening.

Doelstelling
Doel is succesvolle (intergemeentelijke) samenwerking op het schaalniveau van de regio Eindhoven. Om de inhoudelijke agenda te kunnen realiseren, bieden wij een flexibel, op maat gemaakt bestuurlijk arrangement aan.

Resultaten
- Eén gedeelde agenda op de thema's economie, ruimte en mobiliteit, gericht op een sterke metropolitane regio;
- goed functionerend bestuurlijk platform;
- goede mix van intergemeentelijke samenwerking in de regio (werkend flexibel netwerk);
- efficiënte en gestroomlijnde besluitvormingsprocessen in regio en goede afstemming met gemeentelijke besluitvormingsprocessen;
- gemeentebestuurders en ambtenaren goed geïnformeerd over regionale aangelegenheden;
- effectieve bijeenkomsten in de regio over regionale zaken met mogelijkheden voor uitwisseling en het opdoen van inspiratie.

Activiteiten
De ambtelijke organisatie van de Metropoolregio Eindhoven ondersteunt en faciliteert de bestuurlijke samenwerking door de vormgeving van het platform, het organiseren van het overleg en bestuurlijke informatievoorzieningen.

Het vastleggen van de vorm en inhoud van de regionale samenwerking vraagt om:
- het monitoren van wet- en regelgeving op het gebied van intergemeentelijke samenwerking;
- het in stand houden van een actuele Gemeenschappelijke Regeling;
- het aangaan van strategische allianties met hogere overheden en maatschappelijke partijen (triple helix);
- het verbinden van de regionale samenwerking en de subregionale samenwerking;
- vastleggen van de (meerjarige) afspraken tussen de gemeenten.

Het faciliteren van het overleg tussen de regiogemeenten en het ondersteunen van de bestuursorganen van de Metropoolregio Eindhoven vraagt om:
- advisering van het regionaal platform, het organiseren van bijeenkomsten en het coördineren van de opvolging van afspraken;
- ontwikkelen van methoden om de verschillende bestuurlijke schalen binnen en buiten de regio effectief te verbinden;
- ontwikkelen van een werkwijze om op de meest effectieve wijze de verbindingen te leggen tussen de werkplaatsen, het regionaal platform, de 21 gemeenten en de partners in de Triple Helix;
- speciale aandacht voor het betrekken van de raden van de 21 gemeenten bij de regionale opgaven en de wijze waarop deze worden gerealiseerd; hiervoor wordt tenminste 2 maal per jaar een ontmoeting georganiseerd tussen het Regionaal Platform en alle raadsleden van de regio.

De 21 samenwerkende gemeenten moeten goed op de hoogte zijn van de (bestuurlijke) samenwerking in de regio, zowel in het regionaal platform als in de overige regionale samenwerkingsverbanden. Er wordt gezorgd voor een actueel overzicht van het gehele netwerk en de coalities daarbinnen.

Tweerichtingsverkeer in communicatie is hiervoor noodzakelijk. Bestuurlijke informatievoorziening vraagt verder om:

- gemeenten goed informeren over regionale opgaven, gezamenlijke inzet en bereikte resultaten;
- advisering en ondersteuning met betrekking tot communicatie naar interne en externe partijen;
- zorgen voor digitale communicatie (digitale portal, extranet, 'mijn MRE'-functionaliteit), gebruik maken van social media;
- het ontwikkelen, opbouwen, onderhouden van een lange termijn relatie met stakeholders (gemeenten, kennisinstellingen, bedrijven en andere overheden).

Relaties bovenregionaal

Regio extern zijn er relaties met vooral de provincie Noord-Brabant en het Rijk. In toenemende mate zijn er ook relaties met partijen in Europa. Zo is er in Europees verband al vaker meegewerkt aan (studies naar) het ontwikkelen van een best practice in regionale governance.

Relaties intern regionaal

Regio intern zijn er relaties met gemeenten en subregio's. Daarnaast zijn er afhankelijk van het thema relaties met de partners in de triple helix en met maatschappelijke organisaties.

Fasering en doorlooptijd

Het inrichten van het regionaal platform is randvoorwaardelijk voor het functioneren van de intergemeentelijke samenwerking in de regio. Het is het scharnierpunt waarop de samenwerking draait. De organisatie van de Metropoolregio Eindhoven ondersteunt het regionaal platform.
Dit is een structurele, meerjarige activiteit.

3.1.2 Regionale Agenda

	2014
Programma	Metropoolregio Eindhoven
Deelprogramma	Bestuurlijke samenwerking
Product	Regionale Agenda

Omschrijving project
De samenwerkingsafspraken tussen de 21 gemeenten in de regio Eindhoven worden neergelegd in een Regionale Agenda. Om onze ambitie te realiseren, ontwikkelen we ons langs 4 lijnen: internationale kenniseconomie (technology en business), betrokken samenleving (people), groen stedelijk netwerk (basics) en slagvaardige overheid (governance). We nemen als regio zelf initiatief en zetten de regio op de kaart. Overheid, bedrijfsleven en kennisinstellingen werken hierbij nauw samen. Onze gezamenlijke inspanningen zijn erop gericht om kennis en talent te ontwikkelen, te behouden en naar de regio te halen. Gezamenlijk zorgen we er voor dat ontwikkelingen, ondernemingen en mensen 'Brainport-kwaliteit' bereiken. We zijn trots op wat we zijn en dragen dat binnen én buiten de regio uit. Om deze ambitie gezamenlijk tot uitvoering te brengen is het leggen van een hechte basis voor bestuurlijke samenwerking noodzakelijk. Belangrijke voorwaarde hierbij is het bewerkstellingen van de nodige dynamiek op lokaal, subregionaal als regionaal niveau. Multi-level governance en flexibele netwerksamenwerking is hierbij het uitgangspunt.

Doelstelling
Op basis van een gedeelde visie acteren de 21 regiogemeenten als een eenheid bij het realiseren van regionale opgaven.

Resultaten
- Vastgestelde visie en ambitie van de regio Eindhoven.
- Efficiënte en effectieve realisatie van de regionale opgaven, door opgaven op de juiste schaal en bij de juiste partners te beleggen.

Activiteiten
De Regionale Agenda is het werkdocument van het Regionaal Platform. Een ontwikkeldocument dat meebeweegt met de regionale ontwikkelingen, zowel met de veranderende regionale opgaven, als met de bestuurlijke afspraken hierover.
Na de gemeenteraadsverkiezingen van 2014 wordt het proces gestart van de Regionale Agenda 2015-2018. Hierbij wordt breed geconsulteerd. Colleges, gemeenteraden en maatschappelijke organisaties worden gepolst en de voorlopige resultaten worden via conferenties en brede werksessies getoetst.
Vaststelling geschiedt op basis van behandeling van het concept van de Regionale Agenda in alle 21 gemeenteraden van de deelnemende gemeenten. Omdat sprake is van een levend document, vindt na vaststelling ten minste bij elk jaarprogramma actualisatie plaats.

Relaties bovenregionaal
De Regionale Agenda bepaalt voor een belangrijk deel de inzet die wordt geleverd op het nationale en internationale vlak. De (inter)nationale agenda wordt mede op grond van de Regionale Agenda bepaald.
De voorzitter van de regio krijgt de bevoegdheid om op basis van de Regionale Agenda op het bovenregionale schaalniveau te handelen en te onderhandelen met provincie en Rijk en met internationale partners.

Relaties intern regionaal
De Regionale Agenda heeft een samenbindende regionale betekenis. Afstemming met partners in de triple helix geschiedt ook via de Stichting Brainport.

Fasering en doorlooptijd
Een structurele, meerjarige activiteit. De Regionale Agenda vormt het hart van de regionale samenwerking.

Betrokken partijen
Gemeenten (colleges en gemeenteraden), maatschappelijke organisaties, bedrijfsleven, onderwijs- en kennisinstellingen.

3.1.3 Economische strategie

	2014
Programma	Metropoolregio Eindhoven
Deelprogramma	Economie
Product	Economische strategie

Omschrijving project

Ontwikkel Brainport
De regio Eindhoven wil in het jaar 2020 tot de wereldtop behoren als technologieregio. Om de best presterende economische regio van Nederland te zijn en een van de meest innovatieve regio's van Europa, moeten wij in de regio de productiestructuur, de werkgelegenheid en het productiemilieu versterken. Wij moeten innovatiekracht bevorderen en het innovatie ecosysteem uitbouwen. Alleen zo is groei en welvaart in onze regio mogelijk. Bestaande en nieuwe markten kunnen bediend worden door (verder) in te spelen op maatschappelijke vraagstukken zoals duurzame energieopwekking, slimme mobiliteit, gezonde voeding, vergrijzing en gezondheidszorg.
Het verder ontwikkelen van het regionale economische ecosysteem vraagt om een eenduidige regionale strategie waarbij alle partners in de triple helix hun rol en verantwoordelijkheid nemen. Deze strategie is vastgelegd in 'Brainport 2020'. De Metropoolregio Eindhoven bundelt de publieke strategie en brengt dat in het overleg met de triple helix partners in. De publieke partners zijn "eigenaar" van het domein "basics" en voor een belangrijk gedeelte van het domein "people".

Verbinden economische opgaven
Daar waar het gaat om de verdere ontwikkeling van onze regionale topclusters worden de thema's belegd bij de regionale ontwikkelingsmaatschappij Brainport Development. De Metropoolregio Eindhoven is namens de 21 gemeenten, en samen met de gemeenten Eindhoven, Helmond, Veldhoven en Best, aandeelhouder en opdrachtgever van Brainport Development. Brainport Development zorgt dat er in Triple helix verband uitvoering wordt gegeven aan de Brainport agenda. Binnen die agenda is de Metropoolregio Eindhoven verantwoordelijk voor de overheidsopgaven, die met name liggen bij de randvoorwaarden ('Basics') voor een sterke regio. Met alle aandacht voor infrastructuur, een gunstig vestigingsklimaat internationale samenwerking en een goed functionerende arbeidsmarkt. De Metropoolregio Eindhoven zorgt dat de overheidsopgaven worden gespecificeerd en belegd bij de juiste partijen.
Daarnaast zijn er ook economische opgaven die niet direct binnen de topsectoren van het Brainport programma vallen, maar die wel een groot complementair belang kennen. Hierbij gaat het veelal om opgaven binnen de brede economische basisinfrastructuur. De Metropoolregio Eindhoven inventariseert deze economische ambities bij de regiogemeenten. Samen met de gemeenten definieert de Metropoolregio Eindhoven de vervolgstappen en verbindt deze met de ambities van Brainport.

Regionale strategie
De Metropoolregio Eindhoven zet zich in voor één economische strategie voor de regio. Een strategie die is ontwikkeld en afgestemd met de 21 regiogemeenten en de Triple Helix. Hierin wordt de internationale Brainport 2020-agenda verbonden met daaraan flankerende regionale en lokale opgaven. Het resultaat is een gebundelde strategie voor economische structuurversterking, met een helder uitvoeringsprogramma. De concrete acties van gemeenten, Brainport Development en triple helixpartners zijn met elkaar afgestemd en verbonden.

Internationale positionering en fondsenwerving
Wil de regio succesvol blijven dan is het belangrijk dat zij haar vooraanstaande positie binnen Europa op een goede manier vermarkt. De samenwerking in de triple helix wordt door de Europese Commissie als een goed voorbeeld voor andere regio's genoemd en in veel Europese programma's wordt een triple helix aanpak als voorwaarde genoemd. Om voorop te lopen is het van belang dat de regio deel blijft nemen aan internationale samenwerkingsverbanden om kennis te delen en kennis te vergroten. De grensoverschrijdende samenwerking met Nordrhein-Westfalen (inclusief hotspot Aachen) en met Vlaanderen (inclusief hotspot Leuven) zijn hiervan goede voorbeelden.

Nu de nationale middelen uitgeput lijken, zijn de Europese fondsen een welkome aanvulling op lokale en regionale financiering. In de periode 2014-2020 komen veel middelen vrij die bijdragen aan het

verwezenlijken van de regionale agenda. De Metropoolregio Eindhoven zal ondersteunen om deze fondsen ook daadwerkelijk te kunnen verwerven.

Doelstelling
- Economische groei twee maal hoger dan het nationaal gemiddelde.
- Uitbouwen van het innovatie-ecosysteem rondom high tech en design en daarvan afgeleide topsectoren.
- Doorontwikkeling toptechnologische regio met internationale allure.
- Versterking brede basisfactoren in de regio.

Resultaten
- Een eenduidige regionale strategie voor economische structuurversterking, met een helder uitvoeringsprogramma en concrete acties gericht op het verder ontwikkelen van de regio Eindhoven tot een top innovatieregio van wereldformaat in 2020: top 3 in Europa, top 10 in de wereld.
- Actieve betrokkenheid van regionale spelers bij economische ontwikkeling.
- Regio heeft duidelijke positie op het bovenregionale schaalniveau.
- Vanuit het publieke belang zorgen dat er randvoorwaarden worden gecreëerd voor het realiseren van de ambities zoals geformuleerd in Brainport 2020 door:
    - vertaling van de Brainport 2020-strategie in uitvoeringsactiviteiten voor de regio Eindhoven;
    - ophalen en bundelen overheidsinbreng in het Brainport programma door onder andere een met alle regiogemeenten afgestemd jaarplan Brainport Development.
- Het verwerven van Europese financiering voor regionale projecten.
- Het uitwisselen van kennis en informatie tussen overheden gericht op duurzame economische ontwikkeling en het verhogen van het algemene innovatieniveau.
- Het nationaal en internationaal positioneren van Brainport als toptechnologieregio.

Activiteiten
- Ophalen en bundelen economische activiteiten van gemeenten. De Metropoolregio Eindhoven draagt zorg voor eenheid van publieke partijen door structureel overleg en het vertalen van lokale thema's in regionale opgaven. Formuleren van een (publieke) strategie voor de regio en beleggen in de daarvoor geschikte programma's bij de juiste partijen.
- Publieke inbreng organiseren in triple helix.
- Als publieke opdrachtgever fungeren voor Brainport Development.
- Eenduidige agenda voor bovenregionale lobby realiseren.
- Strategische economische partnerschappen met Europese regio's steunen; bijvoorbeeld met Nordrhein-Westfalen en Vlaanderen.
- Europese funding organiseren voor projecten binnen de regio (regionale agenda, agenda's van tijdelijke samenwerkingsverbanden binnen de regio).

Relaties bovenregionaal
- Beleid Rijk.
- Fondsen van EU, Rijk en provincie voor economische stimulering.
- Brainport 2020 samenwerking in Zuidoost-Nederland.
- Europese partners.

Relaties intern regionaal
- Elke gemeente en subregio heeft een economisch programma. Gemeentelijke ambities worden opgehaald en verbonden met regionale ambities.
- Brainport Development zorgt voor uitvoering van de meerjarenplannen van de stichting Brainport. De Metropoolregio Eindhoven en de gemeenten zijn verantwoordelijk voor het specificeren en beleggen van de overheidsopgaven (met name de 'Basics').
- Ontwikkelagenda's streekplatforms worden afgestemd.
- Met de strategische agenda's van (individuele) Triple Helix partners uit bedrijfsleven en kennisinstellingen wordt regionale synergie gezocht.
- Internationale promotie en acquisitie (mede vanuit C4).

Fasering en doorlooptijd
- Het programma economische strategie is een structurele regionale opgave.

- Het Brainport programma loopt tot 2020.
- Voor Brainport Development is op dit moment het vastgesteld meerjarenprogramma 2013-2016 vigerend.

Betrokken partijen
Gemeenten, Triple Helix partners, Brainport Development, provincie Noord-Brabant, Rijk, partners in Nordrhein-Westfalen en Vlaanderen, overige internationale partners.

3.1.4 Werklocaties

	2014
Programma	Metropoolregio Eindhoven
Deelprogramma	Economie
Product	Werklocaties

Omschrijving project
Nog recent wisten we in de regio niet hoe snel we nieuwe bedrijventerreinen en kantoren moesten ontwikkelen. Onder de gunstige economische omstandigheden had vrijwel elke gemeente volop ambities en plannen. De belangrijkste rol van de Metropoolregio Eindhoven was de individuele gemeenten stimuleren om de plannen gezwind uit te voeren. Nu zijn er eerder te veel dan te weinig plannen. Naast de financiële crisis spelen factoren als thuis- en telewerken daarin een rol. Het overaanbod raakt de gemeentelijke financiën en kan leiden tot verpaupering van bestaande locaties.

In 2011 zijn de regiogemeenten samen met de provincie gestart met het uitwerken van een Regionale Visie Werklocaties. Doel is te komen tot programma-afspraken en strategie voor bestaande en nieuwe bedrijventerreinen. Hierbij gaat het niet alleen om de kwantiteit van terreinen, maar met name ook de kwaliteit. Onderwerpen zijn de ontwikkeling van campussen en andere hoogwaardige terreinen, de prioritering van de herstructurering en de ontwikkeling van bedrijventerreinen voor specifieke segmenten. In 2012 heeft dit geresulteerd in een regionale programmering bedrijventerreinen. In 2013 is deze verder uitgewerkt tot een breed gedragen programma.

Vanaf nu is het zaak om deze programmering continu te monitoren en waar nodig aan te passen zodat de regiogemeenten flexibel en snel in kunnen spelen op de steeds veranderende behoeften van marktpartijen. De Metropoolregio Eindhoven bevordert dat de samenwerkende gemeenten op subregionaal niveau in 2014 komen tot verdere afspraken die leiden tot een realistische planning van nieuwe bedrijventerreinen en herstructurering van oude terreinen. De Metropoolregio Eindhoven zorgt dat deze plannen tussen de verschillende subregio's worden afgestemd.

Ook voor detailhandel en kantoren zijn regionale afspraken noodzakelijk. Al langer is duidelijk dat het ontwikkelen van grootschalige detailhandel en nieuwe kantoorlocaties een grote invloed heeft op de bestaande structuren. In de huidige markt vragen ondernemers op regionaal schaalniveau om duidelijkheid, zodat ze gericht kunnen investeren. Het organiseren van afstemming tussen de gemeenten hierover is van cruciaal belang om onnodige concurrentie tussen locaties te voorkomen. Onvoldoende afstemming leidt tot het uitblijven van investeringen en leegstand en veroudering van bestaande locaties. De huidige economische en demografische ontwikkelingen geven nog extra aanleiding om deze onderwerpen op de agenda te zetten. Zowel de detailhandel (als gevolg van o.a. internetshoppen) als de kantorenmarkt (als gevolg van o.a. het nieuwe werken) staan voor grote veranderingen.

Doelstelling
- Een evenwichtig en duurzaam regionaal bedrijventerreinaanbod, passend bij de marktvraag en de Brainport ambitie.
- Een versterking van de samenwerking van gemeenten bij de ontwikkeling van nieuwe terreinen en de benutting en kwaliteitsverbetering/herstructurering van bestaande bedrijventerreinen.
- Doorontwikkeling van de internationaal toonaangevende campussen in de regio.
- Een evenwichtige regionale detailhandelsstructuur, waarbij de juiste voorzieningen ook op de juiste locatie gevestigd zijn.
- Een goed functionerende regionale kantorenmarkt.

Resultaten
- Programma bedrijventerreinen: bindende afspraken tussen gemeenten inzake kwantiteit, fasering en segmentering werklocaties, op basis marktconsultatie.
- Inzicht in vraag en aanbod van werklocaties door onderzoek en monitoring.
- Op elkaar afgestemde subregionale programmeringen.
- Inzicht in de opgave van herstructurering en realisatie van een kwaliteitsverbetering.
- Brede toepassing van de SER-ladder, start ontwikkeling specifieke segmenten regionale bedrijventerreinen, toepassen marktconforme grondprijsmethodiek, ontwikkeling duurzame bedrijventerreinen.

- Afstemming van grootschalige detailhandelsvoorzieningen.
- Duidelijke afspraken over kantoorontwikkeling in de regio.

Activiteiten
- Regionale afspraken op basis subregionale afstemming en agenda's.
- Monitoring van en onderzoek naar vraag en aanbod van werklocaties.
- Gebundelde inbreng bij de ontwikkeling van provinciaal ruimtelijk beleid.
- Detaillering regionale afspraken op subregionale schaal bevorderen.

Relaties bovenregionaal
- Provincie Noord-Brabant bewaakt ontwikkeling nieuwe locaties in het kader van ruimtelijk beleid.
- Ontwikkeling werklocaties in grensregio's België en Limburg.

Relaties intern regionaal
Realisatie bij gemeenten en marktpartijen. Uitgifte op basis van subregionale afstemming.

Fasering en doorlooptijd
Het betreft een cyclische activiteit, die vraagt om permanente aandacht. Meerjarenplannen worden uitgewerkt in jaarplannen of afspraken met en tussen gemeenten. Marktontwikkelingen worden gemonitord en trends gerapporteerd. Op basis van ontwikkelingen in de markt ontstaan nieuwe plannen en aanpassing van de koers.

Betrokken partijen
Gemeenten, provincie Noord-Brabant, Brainport Development, BZW, Kamer van Koophandel, BOM.

3.1.5 Arbeidsmarkt

	2014
Programma	Metropoolregio Eindhoven
Deelprogramma	Economie
Product	Arbeidsmarkt

Omschrijving project
In de notitie 'Brainport 2020 werkt' van medio 2011 is de strategie voor de arbeidmarkt voor de komende 10 jaar vastgelegd. Deze strategie is gebaseerd op een analyse en een aanpak van de punten waarop onze regio ten opzichte van andere internationale regio's achterblijft. De gezamenlijke opgave is behoud van welvaart en werkgelegenheid en zo mogelijk volledige werkgelegenheid ("geen talent onbenut"). Een doel waar de triple helix gezamenlijk voor verantwoordelijk is en waarbinnen iedereen zijn eigen taak heeft.

De Metropoolregio Eindhoven ondersteunt de totstandkoming van een gezamenlijke strategie en zorgt voor de afstemming van plannen en taakstellingen. Structureel overleg over arbeidsmarkt vindt plaats binnen het Regionaal Arbeidsmarktplatform (RAP). Werkgevers, onderwijs en overheid verenigd in het RAP hebben eind 2011 op basis van 'Brainport 2020 werkt' verregaande afspraken gemaakt over de ontwikkeling van de arbeidsmarkt en deze vastgelegd in een convenant. De basis van het convenant zijn 'sectorschetsen': per sector een beschrijving van kansen en bedreigingen en noodzakelijke acties op het gebied van arbeidsmarktbeleid. Eind 2012 is het uitvoeringsprogramma van het convenant getekend. In dit uitvoeringsprogramma 'Aan de slag' gaat het om de uitvoering op korte termijn van een aantal projecten zoals 'werk naar werk', de werkcheques en de vacaturecafés. Op langere termijn gaat de aandacht uit naar personeel en scholing, de onderkant van de arbeidsmarkt en techniekonderwijs. Met 'Aan de slag' is een projectenportefeuille opgesteld door overheden, onderwijs en ondernemers met een budget van € 3 miljoen. De provincie Noord-Brabant is partner van de regio en stelt 50% van het budget beschikbaar uit het Economisch programma 2020.

Doelstelling
1. Voorzien in arbeidskrachten passend bij toptechnologisch profiel van regio.
2. Behoud werkgelegenheid en inzet volledige beroepsbevolking met als doel voor 2020:
   - vrijwel volledige werkgelegenheid: de werkloosheid zal niet hoger zijn dan 3 tot 5% van de beroepsbevolking;
   - werkzekerheid voor 95% van de werknemers in de regio;
   - van mensen die werkloos worden, vindt minstens 80% snel een nieuwe baan; slechts 20% hoeft gebruik te maken van publieke dienstverlening door werkplein en werkbedrijven;
   - minimaal 95% van alle werknemers en uitkeringsgerechtigden heeft een e-portfolio, waarin opleiding, ervaring en talenten zijn beschreven;
   - minimaal 95% van de uitstroom uit het onderwijs heeft een kwalificatie voor de arbeidsmarkt.

Resultaten
- Een regiobrede aanpak van het bedrijfsleven gericht op binden en boeien van mensen. Deze aanpak wordt in eerste instantie in vijf ketens/sectoren (high tech systems, food, automotive, zorg en bouw) ontwikkeld via sectorplannen, die op hun beurt de basis zijn voor een regionale meerjarenaanpak voor het hele bedrijfsleven (samen met BZW).
- Het voorzien in de vervangingsvraag naar arbeidskrachten in de regio en het aantrekken van internationale kenniswerkers en arbeidsmigranten.
- Een scholingsoffensief: beter afstemmen van regionale opleidingen op marktvraag; regionaal programma voor techniekonderwijs.
- Arrangementen voor werkzekerheid en scholing: alle potentiële arbeidskrachten benutten (regionaal arbeidsmarktoffensief).
- Een goed functionerend regionaal werkbedrijf, dat zorgdraagt voor plaatsing van mensen bij werkgevers met tripartiete aansturing.
- Stellen prioriteiten op basis van regionale arbeidsmarktanalyse. In relatie hiermee ontwikkeling van een 'google' van de arbeidsmarkt via het systeem 'Let's connect/AMIS' (samen met Brainport Development).

Activiteiten
- Bundelen en afstemmen inzet binnen triple helix via RAP (Regionaal arbeidsmarktplatform).
- Coördineren collectieve (crisis)maatregelen.

Relaties bovenregionaal
- Sociaal arbeidsmarktbeleid Rijk.
- Fondsen van EU, Rijk en provincie.

Relaties intern regionaal
- Onderkant arbeidsmarkt via (centrum)gemeenten en werkpleinen.
- Inzet sectoren bedrijfsleven.
- Afstemming onderwijs met markt (Technologiepact).

Fasering en doorlooptijd
Het convenant en het uitvoeringsprogramma bevatten afspraken tot 2020.

Betrokken partijen
Gemeenten, regionaal bedrijfsleven, BZW, branches, sectoren, lokale ondernemersverenigingen, O&O fondsen bedrijfsleven, kennisinstellingen MBO en HBO, Brainport Development, UWV Werkbedrijf.

3.1.6 Investeringsfondsen

	2014
Programma	Metropoolregio Eindhoven
Deelprogramma	Economie
Product	Investeringsfondsen

Omschrijving project
De Metropoolregio Eindhoven wil een bijdrage leveren aan de economische structuurversterking van de regio. Regionale middelen worden ingezet voor cofinanciering. Dat wil zeggen dat ook andere partijen (Europa, Rijk, provincie, gemeenten, private partners) een bijdrage leveren aan samenwerkingsprojecten met een aantoonbaar regionaal economisch effect. De middelen worden met name ingezet op projecten die bijdragen aan de strategische agenda van de regio. Daarmee wordt het structuurversterkende karakter van het Stimuleringsfonds geborgd.
Middels een tenderprocedure worden geïnteresseerde partijen (overheden, kennisinstellingen en bedrijven) twee keer per jaar uitgenodigd aanvragen in te dienen. Deze aanvragen worden beoordeeld door het programmamanagement en een externe adviesgroep. Deze adviseren het Dagelijks Bestuur over de toewijzing van middelen uit het Stimuleringsfonds.
Met het Stimuleringsfonds wil de Metropoolregio Eindhoven een zo groot mogelijk hefboomeffect creëren. Daarom wordt ook continue afstemming gezocht met andere overheden, financiers en intermediaire organisaties.

Daarnaast is er de op individuele MKB-ers gerichte Investerings- en Adviesregeling. Deze regelingen hebben tot doel om vernieuwende bedrijfsmatige activiteiten te stimuleren. De regelingen richten zich op structurele bedrijfsmatige activiteiten in de vrijetijdseconomie en/of plattelandseconomie. Daarbij gaat het met name om die MKB bedrijven te ondersteunen, die in én voor de doelregio een toegevoegde waarde leveren. Tot de plattelandseconomie worden ook die activiteiten in het stedelijk gebied gerekend, die een duidelijke relatie en daardoor meerwaarde hebben voor het landelijk gebied. De Investerings- en Adviesregeling zijn vormgegeven als subregelingen van het Stimuleringsfonds.

Voor 2014 wordt verwacht dat de uitvoering van het provinciale Regionaal Economisch Actie Programma (REAP) wordt overgenomen. Daardoor is verdergaande afstemming tussen REAP en Stimuleringsfonds mogelijk.

Doelstelling
Versnellen economische ontwikkeling door gerichte financiële impulsen voor regionaal economisch structuurversterkende projecten.

Resultaten
- Bijdragen aan realisatie van de strategische agenda voor de regio door het cofinancieren van projecten.
- Uitlokken van investeringen door overige partijen in regionaal economisch structuurversterkende projecten.
- Bereiken van een zo hoog mogelijke value-for-money op de bijdrage aan projecten.
- Bijdragen aan samenwerkingsprojecten met een regionaal economisch effect en een innovatief karakter.
- Bijdragen aan het behoud van (technologische) innovatie op regionaal niveau.
- Creëren innovatieve economische ontwikkeling en nieuwe bedrijvigheid.
- Versterkte relatie tussen stad en land.

Activiteiten
- Uitzetten tenders Stimuleringsfonds.
- Coördinatie uitvoering Investerings- en Adviesregeling.
- Intake en beoordeling subsidieaanvragen.
- Financiële administratie en beheer.
- Overleg met mogelijke cofinanciers
- Gemeenten ondersteunen bij collectief beroep op bovenregionale (bijvoorbeeld EU) fondsen.

Relaties bovenregionaal
Cofinanciering via fondsen EU, Rijk en provincie.

Relaties intern regionaal
Cofinanciering partijen uit de regio.

Fasering en doorlooptijd
Structurele activiteit. Jaarlijkse sluitingsdata tenders Stimuleringsfonds op 1 april en 1 oktober. Besluitvorming daarover eind juni/begin juli en begin januari.

Betrokken partijen
- Indieners (overheden, kennisinstellingen en bedrijven).
- Adviesgroep Stimuleringsfonds.

3.1.7 Strategie Ruimte

	2014
Programma	Metropoolregio Eindhoven
Deelprogramma	Fysieke Leefomgeving
Product	Strategie Ruimte

Omschrijving project
Op economisch terrein is er de ambitie om tot de sterkste regio's in Europa te behoren op het gebied van technologie en innovatie. In de concurrentiestrijd tussen regio's in Europa en de rest van de wereld betekent dit dat onze regio ook moet inzetten op het versterken van de zogenaamde 'basics' (van Brainport 2020). De regio moet haar bewoners, bedrijven en bezoekers een aantrekkelijke en gezonde leefomgeving bieden. Dat bestaat uit een hoogwaardig vestigingsmilieu voor bedrijven (werklocaties), een goede en gegarandeerde fysieke bereikbaarheid, een passend woningaanbod, een goed voorzieningenniveau en aantrekkelijke natuur en recreatiemogelijkheden.

De samenwerkende gemeenten ontwikkelen en onderhouden een integrale strategie voor onze ruimtelijke, infrastructurele en mobiliteitsopgaven. Deze strategie is afgestemd op het economische ambitieniveau van Brainport 2020. Een gedeeld toekomstbeeld op Brainport voor de komende 20 jaar is hiervoor essentieel. De bouwstenen zijn:

- een regionale strategie waarin bereikbaarheid wordt gekoppeld aan de ontwikkeling van locaties en gebieden waardoor synergie en massa wordt opgebouwd;
- ruimtelijke Brainport-thema's ten behoeve van een toekomstbestendige ontwikkeling van het woon-, werk- en leefklimaat in de regio. Thema's die worden verkend zijn onder andere: campusontwikkeling; nieuwe economie in postindustriële locaties; excellent gastheerschap (unieke/toepasselijke woon- werkmilieus); landschapsontwikkeling en de aanwezigheid van techniek in het straatbeeld. Hiermee wordt de identiteit en het imago van de regio versterkt;
- strategische gebiedsontwikkelingen worden geïdentificeerd waarbij synergie in het programma kan worden bereikt. Voorbeelden waar infrastructurele opgaven en gebiedsontwikkelingen sterk zijn verweven, zijn de nieuwe ontwikkelingen in fase 2 van Brainport Avenue (MIRT onderzoek 2020-2040) en Brainport Oost (Ruit Eindhoven/Helmond).

De strategie is geen blauwdruk, maar een 'stip op de horizon' met ruimte voor continue aanpassing en flexibele subregionale en lokale invulling. De strategie wordt ook niet alleen door overheden opgesteld, maar door het maatschappelijk middenveld, kennisinstellingen en eindgebruikers. De Metropoolregio Eindhoven coördineert en faciliteert het gesprek en houdt zicht op de ontwikkeling van het totale programma.

De strategie heeft een dubbele werking. Enerzijds wordt de strategie 'van onder op' opgebouwd door partijen die in een latere fase mede uitvoering geven aan projecten. Anderzijds wordt de strategie en het bijbehorende programma 'geplugd' naar hogere overheden (o.a. in het MIRT, in BrabantStad en in Europa) en externe partijen.

Doelstelling
- Evenwichtige en toekomstbestendige ontwikkeling van het woon- werk- en leefklimaat in de regio.
- Het faciliteren van de economische ontwikkeling van Brainport d.m.v. fysieke maatregelen.
- Het creëren van een aantrekkelijk internationaal vestigingsmilieu voor kenniswerkers en het (inter)nationale bedrijfsleven.
- Gegarandeerde interne- en externe bereikbaarheid op alle schaalniveaus.
- Het creëren van synergie tussen (investeringen in) infrastructuur, openbaar vervoer en ruimtelijke ontwikkeling.

Resultaten
- Een eenduidige en breed gedragen publieke strategie met bijbehorend programma cq. met bijbehorende agenda.
- Er wordt met één stem gesproken in lobby en onderhandelingen op alle schaalniveaus.
- Het initiëren en faciliteren van strategische gebiedsontwikkeling in de visiefase.

Activiteiten
- Het ontwikkelen van een strategie met bijbehorend programma.
- Het werken aan draagvlak en verankering op alle schaalniveaus (EU, MIRT, Gebiedsagenda Brabant en lokaal).
- Belangen bundelen ('makelen'), verwoorden en verbeelden in een gezamenlijk gedragen toekomstbeeld.
- Gezamenlijke prioriteitstelling en agendavorming.
- Vastleggen en monitoren van afspraken tussen (clusters van) gemeenten (en marktpartijen).

Relaties bovenregionaal
- Europa en investeringen.
- Rijksbeleid en investeringen (SVIR en MIRT).
- Provinciaal beleid en investeringen (Gebiedsagenda Brabant, BrabantStad, B5).
- Provinciale verordenende bevoegdheden ruimte (Verordening Ruimte) en beheer middelen infrastructuur.
- Andere samenwerkende (kennis) regio's (Amsterdam, Rotterdam).

Relaties intern regionaal
- Gemeenten voeren hun eigen ruimtelijk beleid en zijn verantwoordelijk voor de uitvoering. Er is een nauwe relatie tussen gezamenlijk opgestelde strategie en programma en lokaal beleid en uitvoering.
- In de subregio worden afspraken gemaakt over planning en fasering (o.a. gebiedsontwikkelingen, bedrijventerreinen).
- Externe partijen (woningbouwcorporaties, projectontwikkelaars en eindgebruikers zoals bedrijven, kennisinstellingen) zijn in de regio actief. Samenwerking wordt actief gezocht.

Fasering en doorlooptijd
Structurele regionale opgave.

Betrokken partijen
Rijksoverheid, provincie Noord-Brabant, BrabantStad B5, gemeenten, Rijkswaterstaat, vervoersorganisaties, woningbouwcorporaties, projectontwikkelaars, institutionele beleggers, eindgebruikers.

3.1.8 Strategie Mobiliteit

	2014
Programma	Metropoolregio Eindhoven
Deelprogramma	Fysieke Leefomgeving
Product	Strategie Mobiliteit

Omschrijving project
Een optimale internationale, nationale en regionale bereikbaarheid van de regio is essentieel voor het realiseren van de regionale doelstellingen en een aantrekkelijke leefomgeving. Nieuwe innovatieve mobiliteitsconcepten zijn noodzakelijk om er voor te zorgen dat de bereikbaarheid in de toekomst gewaarborgd blijft. De samenwerkende gemeenten ontwikkelen een gezamenlijke visie en strategie op het terrein van bereikbaarheid en vervoersmodaliteiten. Het gaat hierbij zowel om fysieke infrastructuur als om mobiliteitsmanagement. In deze strategische bepaling gaat speciale aandacht uit naar de huidige economische toplocaties en de strategische gebiedsontwikkelingen. Vanuit de publieke opgave voor een veilige en betrouwbare bereikbaarheid van de woon- en werklocaties zal ook een visie worden bepaald op de toepassingen van nieuwe technologie, informatievoorziening en gedragsbeïnvloeding. De samenwerkende gemeenten ontwikkelen daarin een gezamenlijk stimuleringsprogramma innovatieve mobiliteit. De regio wil zich op dit thema profileren als test- en ontwikkellocatie.

Doelstelling
- Optimale interne en externe bereikbaarheid van de regio. Dit betekent het borgen en verbeteren van de (inter)nationale en regionale bereikbaarheid van de regio met oog voor duurzaamheid, leefbaarheid en verkeersveiligheid.
- Creëren van een omgeving waarbinnen nieuwe mobiliteitsconcepten worden ontwikkeld, getest en geïmplementeerd.
- Betere benutting van bestaande infrastructuur.

Resultaten
- Eenduidige publieke strategie en gezamenlijke agenda ten behoeve van mobiliteit en bereikbaarheid.
- Regio positioneren op bovenregionale schaalniveaus. Er wordt met één stem gesproken in lobby en onderhandelingen.
- Integrale ontwikkeling van multimodale knooppunten en corridors.
- Regionaal stimuleringsprogramma innovatieve mobiliteit.
- Permanente publieke test- en ontwikkelomgeving ten behoeve van innovatieve mobiliteit.

Activiteiten
- Belangen bundelen in toekomstbeeld en in gezamenlijke strategie en bijbehorende agenda.
- Gezamenlijke prioriteitstelling en agenda ten behoeve van bovenregionale verankering.
- Afstemming Triple helix en bundelen partijen.
- (Externe) belangenbehartiging en agendering: de Metropoolregio Eindhoven profileert en positioneert knelpunten en kansen binnen de prioritering en uitvoeringsprogramma's van Rijk (MIRT), provincie (Brabants MIT, PVVP, VSNB, Brabantse Spooragenda), BrabantStad, gemeenten en Europa.
- Participeren namens de regio in DITCM (Dutch Integrated Testsite Coöperative Mobility).
- Belangenbehartiging regio: promoten en vertegenwoordigen van de regio als innovatieve test- en ontwikkellocatie.

Relaties bovenregionaal
- Rijksbeleid en investeringen (MIRT, SVIR).
- Provinciale verordenende bevoegdheden ruimte en beheer middelen infrastructuur.
- Omliggende regio's met eigen prioriteiten.
- Rijksbeleid (o.a. Beter Benutten, in-car technologie en verkeersinformatie- en verkeersmanagement).
- Wegbeheerders zoals provincie en Rijk.
- NDW (Nationale Databank Wegverkeersgegevens).

Relaties intern regionaal

- Primaat gemeente, provincie en/of Rijk voor realisatie van infrastructuur (weg, fiets, OV).
- OV-autoriteit heeft het primaat voor ontwikkeling openbaar vervoer.
- Gemeenten als wegbeheerders.

Fasering en doorlooptijd

Structurele regionale opgave.

Betrokken partijen

Gemeenten, BrabantStad, Brainport Development, provincie Noord-Brabant, Rijkswaterstaat, Rijksoverheid, (bus)vervoerders, NS, Prorail, KvK/BZW, High Tech Automotive Campus, onderzoeks- en kennisinstellingen, DITCM.

3.1.9 Noordoostcorridor

	2014
Programma	Metropoolregio Eindhoven
Deelprogramma	Fysieke Leefomgeving
Product	Noordoostcorridor

Omschrijving project
Om de regio bereikbaar, leefbaar en economisch aantrekkelijk te houden werken we met partners samen aan Brainport Oost. Voor de ontwikkeling van de regio is een impuls voor het vestigingsklimaat in Zuidoost-Brabant onontbeerlijk.

Het product Noordoostcorridor gaat over het verbeteren van de bereikbaarheid, de betrouwbaarheid en robuustheid van het nationale en regionale verkeerssysteem alsmede het vergroten van de leefbaarheid in het Rijk van Dommel en Aa door realisatie van een verkeersruit om Eindhoven en Helmond.

De Noordoostcorridor is opgenomen in het Regionaal Structuurplan / Provinciaal Uitwerkingsplan en de MIRT-verkenning Zuidoostvleugel BrabantStad. Met het Rijk, gemeenten en provincie is een afsprakenkader overeengekomen over de Noordoostcorridor in samenhang met het Rijk van Dommel en Aa.

Doelstelling
Het hoofddoel is dat Brainport regio Eindhoven/Zuidoost-Brabant vanuit haar spilfunctie een grote bijdrage kan blijven leveren aan de nationale economie en dat daarvoor de benodigde ruimtelijk/fysieke randvoorwaarden worden gecreëerd. De bereikbaarheid van de economische clusters wordt bevorderd. Daarnaast moet deze ontwikkeling bijdragen aan een goed woon- en leefklimaat van inwoners van de stedelijke regio Eindhoven-Helmond.

Resultaten
De regionale inbreng moet als resultaat hebben dat de koppeling van de bereikbaarheidsmaatregelen maximaal blijven bijdragen aan de Brainport 2020-ambities. Dat betekent een verbetering van de bereikbaarheid van met name de economische centra in de regio en verbetering van het woon- en leefklimaat in de regio. De regio stuurt op het betrekken van de regionale partners in het proces. De betrokkenheid van de Metropoolregio Eindhoven heeft meerwaarde tot het moment waarop de uitwerking van de plannen in een provinciaal inpassingsplan wordt gestart.

Activiteiten
- De Metropoolregio Eindhoven zorgt ervoor dat er (voor zover mogelijk) in gezamenlijkheid door gemeenten wordt opgetreden.
- Coördineren van de inbreng van de regionaal ingebrachte middelen en bewaken dat de middelen worden besteed voor de doelen waarvoor ze zijn ingebracht.
- De Metropoolregio Eindhoven zorgt voor focus en prioriteit op het project door andere partners, met name provincie en Rijk.
- Afstemming met Rijk van Dommel en Aa.

Relaties bovenregionaal
Eén van de vijf grote gebiedsopgaven uit de MIRT-verkenning Zuidoostvleugel Brabantstad.

Relaties intern regionaal
Gebiedsontwikkeling Rijk van Dommel en Aa.

Fasering en doorlooptijd
Realisatie Noordoostcorridor start niet voor 2017.

Betrokken partijen
Onder de noemer 'Brainport Oost' wordt in een Stuurgroep samengewerkt tussen de Metropoolregio Eindhoven, provincie Noord-Brabant, het Rijksvastgoed- en ontwikkelingsbedrijf (RVOB) namens het Rijk, de gemeenten Eindhoven, Son en Breugel, Nuenen, Geldrop-Mierlo, Sint Oedenrode, Laarbeek, Helmond, Asten, Veghel, Deurne, Someren en Gemert-Bakel en de Waterschappen Aa en Maas en

de Dommel. Verder zitten maatschappelijke ondernemers en natuurorganisaties in een adviesgroep die de bestuurders adviseert.

3.1.10 Wonen

	2014
Programma	Metropoolregio Eindhoven
Deelprogramma	Fysieke Leefomgeving
Product	Wonen

Omschrijving project
Elke gemeente in de regio maakt plannen voor nieuwbouwwoningen. Tegelijkertijd is inzet nodig om te zorgen voor een toekomstbestendige bestaande woningvoorraad. De nieuwbouwproductie maakt immers maar een klein deel uit van de totale woningvoorraad. Om te zorgen voor een evenwichtige woningvoorraad, waarbij voor elke doelgroep een geschikte woning beschikbaar is, is het belangrijk dat de samenwerkende gemeenten met elkaar afstemmen, monitoren en afspraken maken.

Om te komen tot een evenwichtige woningvoorraad maken de 21 gemeenten in de regio samen afspraken over de aantallen te bouwen woningen en de kwaliteit daarvan. Deze afspraken worden vastgelegd in het Regionaal Programma Wonen (voorheen Regionaal Woningbouwprogramma) dat tot stand komt onder regie van de Metropoolregio Eindhoven. Samen volgen de gemeenten het programma en sturen desgewenst bij. De Metropoolregio Eindhoven zorgt voor één coherent woningbouwprogramma, waarin zowel de kwaliteit als de kwantiteit geborgd is.
Naast afspraken over de nieuwbouw zijn ook afspraken over de bestaande woningvoorraad een noodzakelijk onderdeel van het Regionaal Programma Wonen. Om te kunnen voldoen aan de toekomstige vraag op de woningmarkt (in het kader van vergrijzing, veranderende woonwensen, veranderende financieringsmogelijkheden) moeten bestaande woningen aangepast (kunnen) worden en kunnen wellicht andere panden geschikt gemaakt worden voor bewoning. Hiervoor is inzicht in de (ontwikkelingen in de) bestaande woningvoorraad en in de kansen en mogelijkheden van groot belang, evenals het uitwisselen van kennis en ervaringen. Op basis hiervan kunnen vervolgens concrete afspraken gemaakt worden.
Daarnaast zijn er ook specifieke doelgroepen waarover huisvestingsafspraken gemaakt moeten worden. De regio heeft economisch veel baat bij de aanwezigheid van arbeidsmigranten en kenniswerkers. Om deze mensen aan te trekken en te behouden voor de regio is het belangrijk dat er voor hen goede huisvestingsmogelijkheden zijn en dat deze goed in beeld gebracht worden. Concrete afspraken hierover worden vastgelegd in het Regionaal Programma Wonen.

Uiteraard moet een programma gemonitord worden om waar nodig bij te kunnen sturen. Bijsturing vindt plaats op basis van periodiek woningmarktonderzoek (een keer per vier jaar). De informatie over de woningmarkt bestaat uit een peiling van de woonbehoeften, onderzoek naar het daadwerkelijk verhuisgedrag, het monitoren van ontwikkelingen die van invloed zijn op de woningmarkt en specifieke vragen inzake actuele kwesties. De monitoring wordt gevoed door het ‘Kennescluster Wonen Zuidoost- Brabant’. Dat is een samenwerking van verschillende woningmarktpartijen waarin ze kennis en gegevens met elkaar delen. Deze gegevens worden onderzocht en geanalyseerd door de TU/e.

Doelstelling
Een evenwichtige en toekomstbestendige woningvoorraad op basis van vraag en in relatie tot het bestaande aanbod.

Resultaten
Regionaal Programma Wonen, met daarin:
- bindende afspraken over nieuwbouw en bestaande woningvoorraad tussen gemeenten inzake kwantiteit, fasering en segmentering, op basis actuele vraag;
- afspraken over specifieke doelgroepen zoals arbeidsmigranten en kenniswerkers.

Activiteiten
- Regionale afspraken op basis subregionale afstemming. Door het programma jaarlijks intensief te volgen, te bespreken en indien nodig bij te stellen, bereiken we dat het programma goed aansluit op de daadwerkelijke woningbehoeften.
- Gebundelde inbreng provinciaal ruimtelijk beleid.

Relaties bovenregionaal
- Provincie bewaakt ontwikkeling nieuwe locaties in het kader van ruimtelijk beleid en bevolkingsprognoses.
- Provincie heeft samen met de Metropoolregio Eindhoven algemene thema's op het gebied van wonen vastgelegd in de Regionale Agenda Wonen.

Relaties intern regionaal
- Primaire verantwoordelijkheid gemeenten.
- Fasering op basis van subregionale afstemming.
- Subregio's brengen subregionale input in voor de regionale afspraken.
- Kenniscluster Zuidoost-Brabant verzorgt analyse en monitoring o.a. op basis van input woningmarktpartijen.

Fasering en doorlooptijd
Het Regionaal Programma Wonen heeft een jaarlijkse cyclus. In het najaar is er een analyseronde: per subregio wordt zowel ambtelijk als bestuurlijk de voortgang en de stand van zaken in beeld gebracht en besproken. De knelpunten die uit de analysefase naar voren komen, worden besproken. In het Regionaal Ruimtelijk Overleg vindt vervolgens afstemming met provincie plaats.

Betrokken partijen
- De gemeenten en de provincie zijn direct betrokken bij de jaarlijkse cycli.
- Het Regionaal Platform Wonen volgt de voortgang. Hierin zitten vertegenwoordigers van woningcorporaties, projectontwikkelaars, makelaars, institutionele beleggers en woonzorginstellingen.
- TU/e.

3.1.11 Vervoersautoriteit

	2014
Programma	Metropoolregio Eindhoven
Deelprogramma	Fysieke Leefomgeving
Product	Vervoersautoriteit

Omschrijving project
De regionale ambities om de best presterende economie van Nederland te zijn stelt, behalve eisen aan de kwaliteit van de ruimtelijke omgeving, ook eisen aan de bereikbaarheid van Zuidoost-Brabant. Bereikbaarheid van de regio als geheel en van het stedelijk gebied en de stad in het bijzonder. Deze bereikbaarheid wordt enerzijds bepaald door de aanwezigheid van de (harde) infrastructuur (wegen, spoor, luchthaven) en anderzijds door het (veilig) mobiliteitsgedrag en de mobiliteitsbehoefte van onze samenleving.

Op dit moment is ons samenwerkingsverband een Wgr+ regio. Dientengevolge beschikken wij over een extra set aan instrumenten om invulling te geven aan de Brainportambities. De Wgr+ biedt de Metropoolregio Eindhoven het directe mandaat om middelen in te zetten voor de uitvoering van mobiliteitsopgaven. De taken vanuit de Wgr+ zijn:
- uitvoering geven aan het regionaal verkeer- en vervoerplan (RVVP);
- beheren van regionale mobiliteitsfondsen (MJUP) ter bekostiging van infrastructurele maatregelen en vervoersdiensten. Financiering vanuit rechtstreekse uitkering naar de Wgr+ regio's (BDU);
- bevoegdheid tot het verlenen en beheren van concessies voor het openbaar vervoer;
- regie op het gebied van de verkeersveiligheid;
- betrokken bestuursorgaan bij MIRT-overleg, verkenningen en trajectnota's;
- inbreng in landelijk beleid (o.a. Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte, Strategisch Plan Verkeersveiligheid);
- verantwoordelijk voor coördinatie projecten uit door het Rijk geïnitieerde programma's;
- basisgegevens.

De rol van de Metropoolregio Eindhoven hierin is divers. Voor het OV fungeert de Metropoolregio Eindhoven als opdrachtgever. Ten aanzien van regionale mobiliteitsnetwerken en de optimale benutting hiervan fungeert de Metropoolregio Eindhoven vooral als aanjager en facilitator. Het accent ligt daarbij op de initiatieffase. Alleen als de Metropoolregio Eindhoven als OV-vervoersautoriteit daar direct belang bij heeft, blijft de regio ook betrokken bij de planvormings- en realisatiefase van projecten. In alle andere gevallen dient verdere planvorming en realisatie lokaal of subregionaal te worden opgepakt. De Metropoolregio Eindhoven is géén wegbeheerder, maar fungeert vanuit BDU wel als financier danwel subsidieverstrekker voor diverse regionale projecten.

Doelstelling
Borgen en verbeteren van de (inter)nationale en regionale bereikbaarheid van de regio.

Resultaten
Het aanwenden van de BDU-gelden zodat op effectieve en efficiënte manier de ambities uit het Bereikbaarheidsakkoord Zuidoostvleugel BrabantStad, het Ruimtelijke Programma Brainport en Brainport 2020 worden gerealiseerd.

Activiteiten

1. RVVP
Het Regionaal Verkeers- en Vervoersplan (RVVP) is opgesteld en in 2007 bestuurlijk vastgesteld. In het RVVP is het beleidskader vastgelegd (met een planhorizon tot 2015) voor diverse verkeers- en mobiliteitsprojecten. Aan het vigerend RVVP wordt uitvoering gegeven middels:
- realisatie en voltooiing hoogwaardig fietsnetwerk;
- beschikbaar wegennet (gemotoriseerd verkeer);
- OV-visie;
- realisatie en voltooing Hoogwaardig OV-netwerk als drager van ruimtelijke ontwikkeling (stedelijke corridors en knooppunten);
- verkeersveiligheid;

- monitoring.

2. BDU

Een belangrijk uitvoeringsinstrument in het verkeer- en vervoersbeleid is de subsidieverstrekking vanuit de Brede Doel Uitkering (BDU). Met de BDU is een totaalbedrag gemoeid van ca. € 211 miljoen voor de periode 2013-2017. Voor het jaar 2014 verwachten wij een BDU-uitkering van ca. € 47.825.000.. Met de komst van de BDU in 2005 worden de decentrale overheden beter dan voorheen de mogelijkheid geboden om te kiezen voor lokale en regionale maatwerkoplossingen.
De Metropoolregio Eindhoven ontvangt en beheert de BDU. Met behulp van de BDU financiert en subsidieert de Metropoolregio Eindhoven projecten die bijdragen aan behoud en verbetering van de bereikbaarheid van Zuidoost-Brabant. Daarnaast wordt vanuit de BDU een groot deel van de inzet van de regio op het vlak van mobiliteit gedekt.
Jaarlijks wordt hiervoor een Uitvoeringsprogramma MJUP door de Regioraad vastgesteld. Hierin worden de volgende financieringscategorieën onderscheiden:

- regionale infrastructuur;
- Beter Benutten;
- verkeers- en vervoerstrategie en programma;
- Openbaar Vervoer.

3. Openbaar Vervoer

De Metropoolregio Eindhoven is opdrachtgever voor het openbaar vervoer. Dit betekent dat de Metropoolregio Eindhoven gedurende de looptijd van de concessie deze beheert. Daarnaast besteedt de Metropoolregio Eindhoven periodiek het openbaar vervoer middels een concessie aan. Doel daarvan is een adequate OV-voorziening die optimaal aansluit bij de economische en maatschappelijke behoeften in de regio.
Vanuit de rol van opdrachtgever en concessieverlener heeft de Metropoolregio Eindhoven ook de volgende rollen:

- contractbeheer Openbaar Vervoer (dienstregeling, financiën, monitoring e.d.);
- ontwikkeling tarievenbeleid (voor de OV-chipkaart). Hieromheen is ook landelijke afstemming van belang;
- ontwikkeling en beheer dynamisch reizigersinformatiesysteem;
- na afronding OV-visie de verdere uitwerking hiervan in de lopende concessie vertalen en het voorbereiden van de aanbesteding voor eind 2016;
- vanuit de OV-visie zijn de uitwerking van maatwerkoplossingen voor verbindingen met minder vraag en de stap naar emissieloos vervoer belangrijke speerpunten;
- subsidieverlening haltetoegankelijkheid;
- (subsidieverlening) en monitoring sociale veiligheid.

4. Verkeersveiligheid

Brabantbreed is de ambitie om te streven naar nul verkeersdoden. Ook in de regio Eindhoven onderschrijven we deze ambitie: we willen minder verkeersslachtoffers. De Metropoolregio Eindhoven streeft er naar om, samen met partners, efficiënt en effectief regiobreed verkeersveiligheidsbeleid uit te voeren. Hierbij kiezen we voor thema's en doelgroepen waar resultaten te behalen zijn en sluiten we aan bij nationale en provinciale visies en initiatieven. Specifieke taken zijn:

- in overleg met gemeenten een Regionaal Uitvoeringsprogramma Verkeersveiligheid opstellen dat concreet vorm geeft aan het verkeersveiligheidsbeleid;
- als 'regisseur' verkeersveiligheid de samenwerking faciliteren, partijen motiveren en stimuleren.

5. (Inbreng in) landelijk beleid

Als Wgr+ neemt de Metropoolregio Eindhoven deel aan de jaarlijkse MIRT-overleggen met het Rijk en behartigt daarbinnen de mobiliteits- en ruimtelijke belangen van de regio Eindhoven. Daarnaast zijn wij betrokken bij verkenningen en trajectnota's van rijkswegen. Ook verzorgen wij de inbreng in landelijk beleid (o.a. Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte, Strategisch Plan Verkeersveiligheid) namens de regio-gemeenten. Ten slotte zijn wij deelnemer aan de diverse overleggen binnen het SkVV (Samenwerkende kaderwetgebieden Verkeer en Vervoer), aan BrabantStad en aan diverse andere landelijke overleggen.

6. Coördinatie projecten

De Metropoolregio Eindhoven is verantwoordelijk voor de coördinatie van projecten uit door het Rijk geïnitieerde programma's. De rijksoverheid verstrekt gelabelde bijdragen voor deze projecten via de BDU. Het betreft de volgende projecten:

- Beter Benutten;
- Mobiliteitsaanpak;
- Haltetoegankelijkheid;
- Actieprogramma Regionaal OV;
- Snelfietsroutes;
- Innovatieve bussen;
- BBZOB: dit project gaat om het efficiënt gebruiken en optimaal benutten van alle beschikbare en nog aan te leggen infrastructuur. Wij zijn initiator van Beter Bereikbaar Zuidoost-Brabant (BBZOB) en faciliteren dit samenwerkingsproject met inzet van menskracht en financiering.

7. Basisgegevens (monitoring en verkeersmodel)

Diverse partijen hebben behoefte aan goede basisgegevens om mobiliteitstaken goed te kunnen uitvoeren. Met deze gegevens kan inzicht worden verkregen in de ontwikkelingen op het gebied van mobiliteit. Deze gegevens worden gebruikt als basis voor studies, nieuw beleid, dynamisch verkeersmanagement en als verkeersinformatiebron voor de weggebruiker, zoals in projecten als BBZOB en Beter Benutten

De gegevens komen van verschillende partijen. De Metropoolregio Eindhoven zorgt dat deze op een eenduidige manier worden verzameld en dat de data op het juiste moment wordt aangeleverd.

<u>Relaties bovenregionaal</u>

- Wet gemeenschappelijke regelingen-plus.
- Rijksbeleid (o.a. SVIR).
- MIRT Zuidoostvleugel BrabantStad.
- Overleg samenwerkende kaderwetgebieden.

<u>Relaties intern regionaal</u>

Bereikbaarheids- en mobiliteitsambities Brainport 2020-programma.

<u>Betrokken partijen</u>

Gemeenten, BrabantStad, provincie Noord-Brabant, Rijkswaterstaat, Rijksoverheid, (bus)vervoerders, NS, Prorail, KvK/BZW, onderzoeks- en kennisinstellingen, DITCM.

3.1.12 Zorgvernieuwing

	2014
Programma	Metropoolregio Eindhoven
Deelprogramma	Sociale Leefomgeving
Product	Zorgvernieuwing

Omschrijving project
Tot de wereldtop behoren als technologieregio vraagt niet alleen om het combineren van een sterke economie met hoge ruimtelijke kwaliteit, maar ook om sociale leefbaarheid. De 'quality of life' wordt niet alleen bepaald door welvaart en het hebben van werk en middelen van bestaan, maar ook door de woonomgeving, voorzieningen, fysieke en mentale gezondheid, onderwijs, recreatie en vrije tijd, sociale betrokkenheid en het behoren tot een zorgzame gemeenschap. De meeste vraagstukken op het gebied van sociale leefbaarheid behoren thuis op het lokale schaalniveau.

Vanuit het Rijk zijn grote transitieopgaven (AWBZ, Wmo en jeugdzorg) bij de gemeenten neergelegd. Deze decentralisaties zijn door de gemeenten gezamenlijk opgepakt. Daarbij wordt ingezet op een nieuwe inrichting van de zorg. Kernelementen hierbij zijn: eigen regie, langer thuis wonen en een gesloten zorgketen. We streven naar efficiëntie, lagere kosten, meer integraliteit, sluitende keten, meer eigen regie door cliënten, hogere klanttevredenheid en hogere kwaliteit. Door de verminderde beschikbaarheid van intramurale voorzieningen moeten alternatieven ontstaan. De inzet van technologie en ICT voor het behoud van zelfredzaamheid en vitaliteit is hierbij essentieel. Maar deze ontwikkeling vraagt wel om schaal en massa. Dit is een economische groeimarkt die voor de toekomst een enorme potentie heeft.

Doelstelling
Doel is dat alle inwoners van Zuidoost-Brabant nu en later (1) actief deel uit kunnen (blijven) maken van de maatschappij, (2) gezond en veilig opgroeien en ouder worden en (3) talenten kunnen ontwikkelen en benutten.

Resultaten
- Belangen bundelen in toekomstbeeld en in gezamenlijke strategie en bijbehorende agenda.
- Rol, positie en activiteiten van de gemeenten in het kader van de digitale agenda zijn bepaald

Activiteiten
Er wordt voor het jaar 2014 een tijdelijke werkplaats ingericht voor de regionale zorgopgaven. In de werkplaats wordt bijvoorbeeld onderzocht hoe de decentralisaties in de zorg het beste gestalte kunnen krijgen, welke nieuwe inrichting van de zorg gewenst is en wat de rol van techniek / ICT binnen deze innovaties is.

Relaties bovenregionaal
- Decentralisatie van AWBZ naar Wmo vanuit het Rijk.
- Rijksbeleid rondom (transitie) jeugdzorg.
- Beleid zorg, welzijn en leefbaarheid provincie Noord-Brabant.
- Fondsen van provincie en EU.

Relaties intern regionaal
Gemeenten zijn primair verantwoordelijk voor implementatie transities en uitvoering zorgtaken.

Fasering en doorlooptijd / mensen en middelen
In 2014 blijft de inzet van budget en personeel op het thema 'zorg' gehandhaafd op het niveau van 2013. De regionale zorgopgaven worden uitgewerkt in een tijdelijke werkplaats. De kosten komen voor rekening van de 21 gemeenten.

3.1.13 Duurzaamheid (gesprekstafel)

	2014
Programma	Metropoolregio Eindhoven
Deelprogramma	Bestuurlijke samenwerking
Product	Duurzaamheid (gesprekstafel)

Omschrijving project en doelstelling
Een duurzame regio is een regio die op een schone, betrouwbare en betaalbare wijze in de energiebehoefte voorziet en kan blijven voorzien, (nagenoeg) zelfvoorzienend is in duurzaam materialenbeheer en waar sprake is van een gezonde leef- en werkomgeving met beleefbare natuur op korte afstand voor iedereen. Zo'n duurzame regio willen wij als regio Eindhoven zijn en daarin willen we ook voorop blijven lopen. Het thema duurzaamheid krijgt daarom een structurele plaats krijgen in de Regionale Agenda en is daarmee een integraal onderdeel van alle regionale opgaven.
We maken echter geen regionaal duurzaamheidsprogramma. Over het algemeen gaat het bij duurzaamheid namelijk om thema's die vragen om lokaal en subregionaal beleid en acties. Daarom richten we een gesprekstafel in voor de drie thema's die nu ook al centraal staan in de regionale samenwerking: energietransitie, materialentransitie en gezonde leefomgeving.

Resultaten
Een gesprekstafel komt voort uit de functie van het Regionaal platform als 'community of practice'. Aan een gesprekstafel wordt de beste aanpak voor een vaak lokaal of subregionaal vraagstuk met elkaar besproken en onderzocht. Voor duurzaamheid wordt geen regionaal programma of actieplan gemaakt, maar een gesprekstafel ingericht om elkaar te informeren, af te stemmen en ervaringen en 'best practices' uit te wisselen.

Activiteiten
De Metropoolregio Eindhoven faciliteert en organiseert een gesprekstafel op het thema duurzaamheid.

Relaties bovenregionaal
Europa, Rijk en de provincie hebben ambities op het gebied van duurzaamheid. Zo heeft Europa de strategie 'Energie 2020', heeft het Rijk de ambitie om de CO_2–uitstoot te reduceren met 16% en heeft de provincie de Energieagenda 2010-2020.

Relaties intern regionaal
Primaat gemeenten en subregio's. Actieve inzet lokale middelen.

Fasering en doorlooptijd
De gesprekstafel is niet permanent. De opdracht of vraagstelling zal tenminste elke 2 jaar moeten worden bevestigd door het Regionaal Platform.

Betrokken partijen
Gemeenten, maatschappelijk middenveld, kennisinstellingen, bedrijfsleven, onderwijsinstellingen.

3.2 Programma Oud SRE

	2014
Programma	Oud SRE
Deelprogramma	
Product	

Omschrijving programma
In dit programma worden taken beschreven die in deel 1 van het vastgestelde Transformatieplan SRE niet als structurele regionale opgave zijn benoemd (onder de benaming 'oud SRE' worden deze in 2014 nog uitgevoerd binnen de Metropoolregio Eindhoven). Het betreft taken die in 2014 niet kunnen worden overgedragen aan de subregio's of gemeenten. Concreet bestaat dit programma uit 4 Europese projecten waarvan het SRE (lead)partner is en uit overige taken die het SRE verplicht is zelf uit te voeren.

Doelstelling
Komen tot een zo spoedig mogelijke afronding van deze programmatische taken.

Resultaten
Wat de onderdelen van dit programma bindt, is het feit dat de Metropoolregio Eindhoven ze niet structureel wenst voort te zetten en dat ze in 2014 niet overgedragen kunnen worden naar gemeenten of subregio's.

Mensen en middelen
Dit programma vraagt de volgende inzet van mensen en middelen.

Omschrijving	Begroting 2014	Herziene begroting 2014
Ureninzet	0	9.273
Apparaatskosten	0	532.840
Programmakosten	0	1.109.675
Lasten	**0**	**1.642.515**
Baten	**0**	**1.445.943**
Saldo	**0**	**-196.572**

Nadere toelichting lasten

Oud SRE lasten	fte	Apparaats kosten *	Programma kosten	Totaal
Regionale huisvestingsverordening	0,07	5.390	0	5.390
Besluit Woning-gebonden subsidies (BWS)	0,30	23.100	0	23.100
BioenNW	1,72	132.440	90.000	222.440
C2C Bizz	1,83	140.910	803.675	944.585
Upside	1,00	77.000	32.000	109.000
Pure Hubs	2,00	154.000	19.000	173.000
Voorziening Gulbergen	extern	0	165.000	165.000
	6,92	**532.840**	**1.109.675**	**1.642.515**

* Gemiddelde salarislast € 77.000

Nadere toelichting baten

Oud SRE baten	EU	Reserve Volkshuis-vesting **	SRE Stimulerings-fonds	Voorziening Gulbergen	Inwoner-bijdrage	Overig	Totaal
Regionale huisvestingsverordening							0
Besluit Woning-gebonden subsidies (BWS)							0
BioenNW	90.500		30.000				120.500
C2C Bizz	576.095	184.572					760.667
Upside	98.100	12.000					110.100
Pure Hubs	71.800						71.800
Algemeen					223.348	191.100	414.448
Voorziening Gulbergen				165.000			165.000
	836.495	**196.572**	**30.000**	**165.000**	**223.348**		**1.642.515**

** Financiële verwerking via financierings- en dekkingsmiddelen

3.2.1 Regionale huisvestingsverordening

	2014
Programma	Oud SRE
Deelprogramma	Oud SRE
Product	Regionale huisvestingsverordening

Omschrijving project
Het SRE is op grond van de Huisvestingswet de bevoegde partij om de Regionale Huisvestingsverordening op te stellen. De individuele gemeenten in een Wgr+ regio zijn nu niet bevoegd een gemeentelijke huisvestingsverordening op te stellen. Als de regiogemeenten iets willen regelen wat betreft het toewijzen van woningen aan bepaalde doelgroepen, zullen zij dit moeten doen via de Regionale Huisvestingsverordening.

Doelstelling
Doel is een regionale verordening die het de gemeenten mogelijk maakt om op een goede manier met de woonruimteverdeling om te gaan.

Activiteiten
Het in stand houden van een actuele regionale huisvestingsverordening.

Relaties bovenregionaal
- Wet gemeenschappelijke regelingen plus.
- Huisvestingswet.

Relaties intern regionaal
Bij het vervallen van de Wgr+ is er geen wettelijke bevoegdheid meer voor het SRE om een Regionale Huisvestingsverordening op te stellen en zal deze activiteit vervallen.
Die onderdelen uit de Regionale Huisvestingsverordening die nu specifiek voor Helmond en Eindhoven zijn opgenomen, zullen een plaats moeten krijgen in een nieuw op te stellen, eigen gemeentelijke huisvestingsverordening. Ook het onderdeel ‘standplaatsen woonwagens’ zullen de betreffende gemeenten (te weten Bergeijk, Deurne, Eindhoven. Someren en Veldhoven) in een eigen huisvestingsverordening vast moeten leggen.

3.2.2 Besluit Woninggebonden Subsidies

	2014
Programma	Oud SRE
Deelprogramma	Oud SRE
Product	Besluit Woninggebonden Subsidies (BWS)

Omschrijving project en doelstelling
Het Besluit Woninggebonden Subsidies (BWS) is in 1993 in het leven geroepen om geldelijke steun te verlenen voor het bouwen van woningen (huur/koop) en het treffen van ingrijpende voorzieningen aan woningen. Hiermee is beoogd de bouw van sociale woningen te bevorderen.

Activiteiten
Het SRE werkt als budgethouder de regeling af. Er is geen sprake meer van nieuwe toewijzingen. De werkzaamheden worden afgebouwd. Financieel administratieve verplichtingen lopen door tot medio 2016. De afzonderlijke inwonerbijdrage voor BWS is reeds beëindigd.

3.2.3 Delivering Bioenergy to Northwest Europe

	2014
Programma	Oud SRE
Deelprogramma	Oud SRE
Product	BioenNW

Omschrijving en doelstelling
Als stip aan de horizon hebben de regiogemeenten vastgelegd dat Zuidoost-Brabant in 2040 onafhankelijk wil zijn van fossiele brandstoffen. In 2011 is hiervoor het programma 'Energietransitie in de Brainport regio' vastgesteld.
Om te komen tot daadwerkelijke stappen in de regio zijn partijen bij elkaar gebracht. Rondom de focusgebieden (landbouw, industrie, mobiliteit en gebouwde omgeving/zon) zijn vanuit lopende projecten stevige en soms verrassende coalities gevormd tussen bedrijfsleven, kennisinstellingen, provincie en gemeenten.

In 2014 wordt het Europese project Delivering Bioenergy to Northwest Europe voortgezet. Het programma loopt tot april 2015.
De regio Oost-Brabant heeft een aantal sterke troeven in handen om de kansen voor een Biobased Economy te verzilveren. Er liggen in de regio met name mogelijkheden op het raakvlak van *Agro, Food en Technology*. De sterk aanwezige AgroFood sector kan als voedingsbodem dienen voor het ontwikkelen van een nieuwe economie die niet alleen voedsel produceert, maar ook grondstoffen levert aan de industrie.
Het Interreg-project 'Delivering bioenergy to Northwest Europe' (BioenNW) is gericht op samenwerking bij het realiseren van vernieuwende bio-energie initiatieven. Samen met regio's rondom Birmingham, Aken, Luik en Parijs wordt gewerkt aan het realiseren van nieuwe bedrijvigheid bij verwerking van afvalstoffen en residuen die op dit moment nog lastig en vaak tegen hoge kosten te verwerken zijn.

Resultaten en activiteiten
- Binnen het project 'Delivering Bioenergy to Northwest Europe' is de Metropoolregio Eindhoven verantwoordelijk voor business development. De inspanningen binnen het project moeten uiteindelijk leiden tot in totaal 25 nieuwe businessplannen in de vijf deelnemende regio's en (daarvan) vijf installaties die klaar zijn om gebouwd te worden. Het moet gaan om innovatieve (combinaties van) technieken zoals vergisting met pyrolyse.
- Om businesscases te kunnen maken wordt ook binnen het cluster Biobased Business Oost-Brabant (een samenwerkingsverband van de Metropoolregio Eindhoven, de BOM, Avans, HAS, het Food Technology Park Brainport Helmond, ZLTO, Provincie Noord-Brabant, Waterschappen, 5 sterrenregio Noordoost-Brabant en Biotech Systems Platform (BSP)) gewerkt aan een strategische agenda Biobased economy Oost-Nederland gericht op strategische positionering op het raakvlak van Agro, Food en Technologie in aansluiting op Topsectorenbeleid en innovatieagenda Agro-Food-Biobased (nationaal en provinciaal).

3.2.4 Cradle to Cradle Bizz

	2014
Programma	Oud SRE
Deelprogramma	Oud SRE
Product	C2C BIZZ

Omschrijving project
In 2012 hebben de 21 regiogemeenten een ‘Stip aan de Horizon’ onderschreven van maximaal 5% restafval in 2020. Dit is zelfs omgezet in een manifest dat door 20 gemeenten is ondertekend.
Vanuit de invalshoek ‘Duurzaam materialenbeheer’ wordt gestreefd naar het terugwinnen en opnieuw gebruiken van grondstoffen.
Om hergebruik goed mogelijk te maken, moet daarmee al rekening gehouden worden bij het ontwerp en de fabricage van een product. Het Europese Interreg IVB-project C2C BIZZ, waarvan het SRE de lead partner is, richt zich hier op. Het doel van dit project is het stimuleren van de toepassing van Cradle to Cradle op bedrijventerreinen. Het regionale deelproject ‘C2C in Brainport Avenue’ is hiervan de regionale vertaling.

Samenwerking tussen maakindustrie, gemeenten, ‘veredelaars’ en kennisinstellingen leidt via innovaties tot een circulaire economie, waarin alle producten en materialen na gebruik op een goede manier een nieuwe toepassing krijgen. Door retourprogramma’s en materiaalinnovaties kunnen grondstoffen steeds worden hergebruikt en kan de regio Eindhoven onafhankelijk worden van strategisch kwetsbare grondstoffen. Ook kan de (lokale) economie versterkt worden door (1) export van kennis, innovaties en materialen, (2) door besparing op nieuwe grondstoffen en (3) door meer werkgelegenheid.

Doelstelling
Op de lange termijn (2040) is het doel dat de regio (nagenoeg) zelfvoorzienend is in duurzaam materialenbeheer. Alle materialen blijven behouden in continue kringlopen, waardoor eenmalig gebruik van unieke grondstoffen niet meer aan de orde is: een circulaire economie.

Activiteiten
Stimuleren van de toepassing van C2C op bedrijventerreinen in de regio, te beginnen met Brainport Avenue. Vanuit dit Europese project is 2,3 miljoen euro binnengehaald.

3.2.5 UPSIDE

	2014
Programma	Oud SRE
Deelprogramma	Oud SRE
Product	UPSIDE

Omschrijving project
UPSIDE is een Europees project (FP7) dat als doel heeft de mismatch tussen innovaties en de eindgebruiker te onderzoeken. Het project kent een vijftal partnerregio's, die elk verantwoordelijk zijn voor een eigen onderwerp. Het SRE is als partner verantwoordelijk voor het thema E-Health.
Voor E-Health zijn al tienduizenden oplossingen bedacht door incubators, start-ups en andere kleine bedrijven die slimme ICT oplossingen voor de markt ontwikkelen. In de praktijk blijkt nog geen 2% van deze oplossingen daadwerkelijk succesvol door de markt opgepakt te worden. UPSIDE is er op gericht (1) te ontdekken waarom zo veel oplossingen niet door de markt opgenomen worden, (2) te onderzoeken welke hordes genomen moeten worden om producten / services wel tot een succes te maken en om (3) vervolgens ook echt met die oplossingen aan de slag te gaan.

Doelstelling
Doel van UPSIDE is om economische en sociale meerwaarde te creëren door eindgebruikers te laten participeren in de ontwikkeling van innovatieve oplossingen op het thema "Health and ambient assistent living" / E-Health. De bedoeling is dat door het project duidelijk wordt waarom veel innovaties de praktijk niet halen en wat de oorzaken van de mismatch zijn om vervolgens daar oplossingen voor te creëren.

Activiteiten
Het analyseren van de oorzaken van de mismatch tussen innovaties op het gebied van (E-)Health en de eindgebruiker en samen met partners in de regio op zoek gaan naar oplossingen.

Relaties bovenregionaal
Het project kent vier Europese partnerregio's, namelijk Karlsruhe, Stockholm, Tartu en Maribor. Overheden, onderzoeksinstituten en bedrijven uit deze regio's werken samen in het project. Daarnaast is het project erop gericht om de opgedane kennis en ervaring ook in andere regio's in Europa te verspreiden. De regio heeft dus ook een voorbeeldfunctie in Europa.

Relaties intern regionaal
In dit project zijn twee regionale partners direct betrokken, de TU/e en EIT ICT Labs. Daarnaast is dit project gericht op het participeren in netwerken en aangaan van allianties met bedrijven, onderzoeksinstellingen en maatschappelijke- en zorginstellingen in de regio. Juist deze samenwerking moet leiden tot oplossingen voor het gat dat bestaat tussen innovaties en de eindgebruiker.

Fasering en doorlooptijd
UPSIDE heeft een doorlooptijd van 36 maanden, van 1 juli 2013 tot 1 juli 2016.

3.2.6 PURE Hubs

	2014
Programma	Oud SRE
Deelprogramma	Oud SRE
Product	PURE Hubs

Omschrijving project
Pure Hubs is een transnationaal Interreg IVB NWE project waarin 17 partijen uit Groot-Brittannië, Duitsland, België en Nederland samenwerken. Het doel van het project is om op allerlei manieren verbinding te creëren tussen de stad en het omliggende landelijke gebied. Hierbij focust het project op de thema's: Energie; Zorg; Educatie; Voedsel; Recreatie.
Deze thema's worden vertaald in projecten door en voor ondernemers en inwoners. Uiteindelijk willen de partners in Pure Hubs twee zaken bereiken.

1. De stedeling beter het omliggende landelijk gebied laten beleven. Dit door het toegankelijk maken van het gebied en door aansprekende en innovatieve voorzieningen in het landelijk gebied aan te bieden.
2. De ondernemers in het landelijk gebied economisch versterken door hen een nieuwe en betere afzetmarkt in de stad aan te bieden.

De einddatum van het project is bepaald op 30 april 2015.

Doelstelling
Aan het eind van het project worden de volgende resultaten opgeleverd:

- Vijf ondernemersplannen voor nieuwe Hubs.
- Een uitwerking van bestaande Hubs / knooppunten (waaronder Brandevoortse Hoeve en landgoed Croy).
- De realisatie van een lokaal / regionaal netwerk Rijk van Dommel en Aa.
- De realisatie van een lokaal / regionaal actieplan Rijk van Dommel en Aa.
- Een haalbaarheidsonderzoek lokale energieproductie.

Activiteiten
De activiteiten in 2014 zijn gericht op afronding van de op te leveren resultaten. Met name het afronden van het netwerk en het verder uitwerken van en het committeren van partijen aan het actieplan vraagt nog de nodige inzet. Daarnaast zal een communicatiestrategie worden uitgewerkt en worden ingezet om de resultaten voor het voetlicht te brengen. Tenslotte wordt er op ingezet om deze resultaten te borgen in (reguliere) planvorming en uitvoering.

3.2.7 Voorziening Gulbergen

	2014
Programma	Oud SRE
Deelprogramma	Voorziening Gulbergen
Product	

Omschrijving project en doelstelling
Het realiseren van de eindafwerking, pre-nazorg en de nazorg van de stortplaats Gulbergen en de verdere ontwikkeling van het Landgoed Gulbergen. Hiervoor wordt de Voorziening Gulbergen beheerd en aangewend.

Resultaten
- Het op een milieutechnisch verantwoorde wijze overdragen van de gesloten stortplaats aan de provincie.
- De ontwikkeling van het Landgoed Gulbergen tot een aantrekkelijk toeristisch en recreatief gebied met een sterke groene geleding, duurzame uitstraling en passend binnen de Brainport-ambitie van de regio.

Activiteiten
- Zorgdragen pre-nazorg, opstellen nazorgplan en overdracht stortplaats aan de provincie.
- Aankoop gronden en in erfpacht uitgeven binnen het plangebied van het landgoed.
- Proces begeleiden naar een goedgekeurd bestemmingsplan Gulbergen binnen de gemeentegrenzen van Nuenen en Geldrop-Mierlo.
- Realiseren van een duurzame ontsluiting van het Landgoed Gulbergen.
- Beoordeling en goedkeuring investeringen vanuit ontwikkelaar Attero.
- Beheer en aanwending voorziening Gulbergen ten behoeve van stortplaats en landgoed.
- Faciliteren adviescommissie Gulbergen en Bestuurlijk Overleg.

Relaties bovenregionaal
- Samenwerking partners (stortplaatsen) binnen het Brabants Actieplan en het Europees Sufalnet 4Eu voor de herontwikkeling van stortplaatsen.
- Samenwerking met de NHTV Breda, Vrijetijdshuis Brabant, Waterschap De Dommel.

Relaties intern regionaal
- Bestemmingsplannen gemeente Geldrop-Mierlo en gemeente Nuenen.
- Participeren in de planontwikkeling vanuit het Rijk van Dommel en Aa.
- Samenwerking met kennisinstellingen en bedrijfsleven binnen de Brainportregio.

Fasering en doorlooptijd
Op advies van de Adviescommissie Gulbergen is besloten dat dit dossier tot 1 november 2014 binnen het takenpakket van het SRE blijft. Na 1 november 2014 moet er een businesscase voor volledige overdracht (inclusief eigendom) beschikbaar zijn. De scenario's voor overdracht worden voorbereid en voor de zomervakantie van 2014 gepresenteerd.

3.3 Programma RHCe

	2014
Programma	Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCe)
Deelprogramma	
Product	

Omschrijving Programma
Het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCe) heeft enerzijds een wettelijke taak met betrekking tot de archiefzorg en wil anderzijds het geheugen van de samenleving zijn en daarmee een bijdrage leveren aan de identiteit van de regio.

De formele doelstelling ligt verankerd in de Archiefwet 1995: het RHCe fungeert als archiefbewaarplaats van de overgebrachte archieven van de overheidsorganen binnen de regio Zuidoost-Brabant, met uitzondering van de gemeente Gemert-Bakel.

Doelstelling
Archieven hebben een tweeledige functie. Enerzijds worden ze gevormd als onderdeel van het handelen van overheden, instellingen en personen. De overheidsarchieven zijn het (papieren) geheugen van de overheid. De archiefstukken dienen als instrumenten van het bestuur. Zonder goed geordende en toegankelijke archieven zijn bestuurlijke zorgvuldigheid en continuïteit loze begrippen en is een goede democratische controle op het bestuur vrijwel onmogelijk. In ons staatsbestel rust dan ook op de overheid de plicht haar archieven in beginsel open te stellen voor de burger. Openbare archieven zijn onmisbaar voor de rechtsstaat. Voor deze regio berust de toezichthoudende taak in dat kader bij het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven.

Anderzijds vormen eenmaal gevormde archieven op termijn een vitaal onderdeel van het culturele erfgoed. Vanuit dat oogpunt vinden ook archieven van instellingen en particulieren met een regionale cultuurhistorische betekenis een plaats binnen het RHCe. Het kennisnemen en bestuderen en benutten van de inhoud draagt bij aan de cultuurontwikkeling en de regionale identiteit en is tevens een vorm van cultuurparticipatie.
Het RHCe wil via digitalisering van archiefbestanden de cultuurhistorische informatie zo dicht mogelijk bij de inwoner brengen. Kerndoelstelling hierbij is eveneens toegankelijkheid en openbaarheid.

Resultaten en activiteiten
Het RHCe voert de wettelijke taken met betrekking tot archiefzorg van de overgebrachte archieven van overheidsorganen binnen de regio Zuidoost-Brabant (m.u.v. gemeente Gemert-Bakel) uit. Voorwaarden daarvoor zijn:
- een (digitaal) archief dat voldoet aan de wettelijke normen en regelgeving (depot en e-depot);
- een archiefbestand dat voldoet aan de eisen van een goede staat (conserveren);
- een collectie die beantwoordt aan de regionale identiteit (acquisitie);
- een documentaire informatiehuishouding die voldoet aan de wettelijke normen en regelgeving en documenten die voldoen aan de vereisten van een archiefdocument (inspectie en advies);
- inventarissen en indexen volgens overeengekomen normen (ontsluiting en publieksvoorzieningen).

Mensen en middelen

Omschrijving	Begroting 2014	Herziene begroting 2014
Ureninzet	26.142	26.142
Apparaatskosten	3.240.365	3.240.365
Programmakosten	176.800	176.800
Lasten	**3.417.165**	**3.417.165**
Baten	**3.240.105**	**3.240.105**
Saldo	**-177.059**	**-177.059**

FINANCIËLE BEGROTING
SAMENWERKINGSVERBAND
REGIO EINDHOVEN

4.1 Overzicht baten en lasten

Programma's	Begroting 2014			Herziene begroting 2014			Verschil
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Saldo
Metropoolregio Eindhoven							
- Bestuurlijke samenwerking	6.310.202	5.500.000	-810.202	1.526.960	0	-1.526.960	716.758
- Economie	9.695.414	6.851.780	-2.843.634	8.015.405	6.744.860	-1.270.545	-1.573.089
- Fysieke leefomgeving	64.503.045	61.084.214	-3.418.831	61.878.083	60.908.993	-969.090	-2.449.741
- Sociale leefomgeving	652.642	0	-652.642	303.510	0	-303.510	-349.132
Afbouw SRE Milieudienst	3.300.000	3.300.000	0	0	0	0	0
Oud SRE							
- Oud SRE	0	0	0	1.477.515	1.280.943	-196.572	196.572
- Voorziening Gulbergen	165.000	165.000	0	165.000	165.000	0	0
RHCe	3.417.165	3.240.105	-177.059	3.417.165	3.240.105	-177.059	0
Totaal programma's	**88.043.467**	**80.141.099**	**-7.902.368**	**76.783.638**	**72.339.901**	**-4.443.736**	**-3.458.632**
Financiering en algemene dekkingsmiddelen							
Gemeentelijke algemene bijdrage	0	5.707.211	5.707.211		3.353.734	3.353.734	2.353.477
Afbouw Dienst SRE	0	0	0	1.449.590	0	-1.449.590	1.449.590
Afbouw SRE Milieudienst	0	0	0	825.870		-825.870	825.870
Taakstelling bezuiniging RHCe	-431.053	0	431.053	-248.235	0	248.235	182.818
Organisatieverliezen RHCe	287.698	0	-287.698	86.283	0	-86.283	-201.415
Saldo financieringsfunctie	315.824	1.603.207	1.287.383	315.824	1.015.824	700.000	587.383
Onvoorzien SRE	0	0	0	13.629	0	-13.629	13.629
Onvoorzien RHCe	19.892	0	-19.892	19.892	0	-19.892	0
Resultaat voor bestemming	**88.235.830**	**87.451.518**	**-784.312**	**79.246.491**	**76.709.459**	**-2.537.032**	**1.752.720**
Mutaties reserves							
Onttrekk. Best.reserve Volkshuisvesting	0	149.312	149.312	0	226.572	226.572	-77.260
Onttrekk. Best.reserve Transformatie	0	0	0	0	2.275.460	2.275.460	-2.275.460
Onttrekk. reserve Rente-egalisatie	0	600.000	600.000	0	0	0	600.000
Onttrekk. Best.reserve conservering archieven	0	35.000	35.000	0	35.000	35.000	0
Resultaat na bestemming	**88.235.830**	**88.235.830**	**0**	**79.246.491**	**79.246.491**	**0**	**0**

4.2 Toelichting op het overzicht baten en lasten

In het "Overzicht baten en lasten" zijn weergegeven de baten, de lasten en het saldo per programma, de financierings- en algemene dekkingsmiddelen, bestaande uit de gemeentelijke algemene bijdragen, het saldo financieringsfunctie en de posten onvoorzien. Dit resulteert in het resultaat voor bestemming en na de onttrekkingen uit de reserves in het resultaat na bestemming.

Onderstaand wordt een toelichting per programma gegeven op de financiële verschillen Herziene begroting 2014 – Begroting 2014.

Bestuurlijke samenwerking
De lasten op het deelprogramma Bestuurlijke samenwerking nemen toe met ruim € 716.000. Het betreft hier voornamelijk een herverdeling van uren binnen de herziene begroting. Functies welke in de primaire begroting als indirect productief werden opgenomen worden in de nieuwe opzet als direct productief beschouwd. Dit leidt tot een toename van het aantal uren op het programma (€ 604.000). Daarnaast heeft een concentratie plaatsgevonden van alle werkbudgetten op dit deelprogramma. Dit veroorzaakt een afwijking van € 112.000. Dit nadeel wordt echter gecompenseerd door voordelen op de andere deelprogramma's en is niet van invloed op het begrotingssaldo.

Economie
Het deelprogramma Economie vertoont een voordeel van ruim € 1.500.000. Dit wordt veroorzaakt doordat het product GEO niet meer is opgenomen in de herziene begroting 2014 (apparaatskosten € 328.000, programmakosten € 1.200.000).

Fysieke leefomgeving
Het deelprogramma Fysieke leefomgeving laat een voordeel zien van ruim € 2.400.000. Door de invoering van schatkistbankieren wordt er geen rente meer toegerekend aan het Regionaal Mobiliteitsfonds. Dit leidt tot een voordeel van € 1.200.000 (compensatie op financierings- en dekkingsmiddelen, niet van invloed op het begrotingssaldo).

Verdere voordelen worden behaald door het niet meer opnemen van het product Duurzaamheid (€ 806.000) en een lagere toerekening van uren als gevolg van de transformatie SRE (€ 470.000).

Sociale leefomgeving
Het deelprogramma Sociale leefomgeving vertoont ten opzichte van de primaire begroting 2014 een voordeel van ruim € 349.000. Dit wordt veroorzaakt door het niet meer opnemen van het product Recreatie.

Afbouw SRE Milieudienst
In de begroting 2014 is "Afbouw SRE Milieudienst" als nieuw programma opgenomen. Op dit programma worden de kosten van fte's verantwoord welke niet overgaan naar de nieuw opgerichte Omgevingsdienst. In de herziene begroting 2014 worden deze kosten onder financierings- en dekkingsmiddelen verantwoord en is het programma vervallen.

Oud SRE
Op het programma Oud SRE worden een aantal Europese subsidieprojecten verantwoord waaraan het SRE deelneemt. Het betreft de projecten BioenNW, C2C Bizz, Upside en Pure Hubs. Daarnaast worden nog werkzaamheden in het kader van de regionale huisvestingsverordening, BWS en voorziening Gulbergen uitgevoerd. Het totaal van de lasten 2014 voor deze projecten wordt geraamd op ruim € 1,6 miljoen. Bijdragen worden ontvangen uit Europa (€ 836.000), de bestemmingsreserve Volkshuisvesting (€ 196.000), het Stimuleringsfonds (€ 30.000), de voorziening Gulbergen (€ 165.000) en overige bijdragen (€ 191.000). Voor het restant van € 223.000 wordt een separate inwonerbijdrage in rekening gebracht.
Het programma laat een nadeel zien van ruim € 196.000. Het betreft hier de onttrekking uit de reserve Volkshuisvesting welke conform BBV op financierings- en dekkingsmiddelen wordt verantwoord.

Voorziening Gulbergen
De voorziening verloopt budgettair neutraal c.q. heeft geen invloed op het begrotingssaldo.

RHCe
De lasten en baten op het programma RHCe in de herziene begroting 2014 wijken niet af van datgene eerder is opgenomen in de begroting. Voor het RHCe geldt dat een separaat bezuinigingstraject loopt. Verwacht wordt dat in februari 2014 hiervan de uitkomsten bekend zijn. Op dat moment zal tevens een begrotingswijziging worden voorgelegd.

Financierings- en algemene dekkingsmiddelen

Gemeentelijke algemene bijdragen
Ten opzichte van de begroting 2014 wordt een lagere algemene bijdrage in rekening gebracht bij de gemeenten. Het betreft een daling van € 7,662 naar € 4,50 per inwoner. Dit zorgt in de exploitatie voor een nadeel van ruim € 2.350.000.

Afbouw Dienst SRE
Hier worden personeels- en frictiekosten van de oude dienst SRE verantwoord. Het betreft 16,0 fte (nieuwe organisatie heeft 37,3 fte tegen 53,3 fte in 2013) tegen een gemiddelde salarislast van € 77.000. Samen met een gecalculeerd frictiebudget op de afdelingskosten van € 224.000 leidt tot een nadeel van ruim € 1.450.000. Dekking vindt plaats uit de bestemmingsreserve Transformatie SRE.

Afbouw SRE Milieudienst
In de begroting 2014 is deze post opgenomen als afzonderlijk programma (€ 3.300.000). In de herziene begroting 2014 is deze post afbouw gecalculeerd op € 825.000. Dekking vindt plaats uit de bestemmingsreserve Transformatie SRE.

Taakstelling bezuiniging
De taakstelling laat een nadeel zien van € 182.000. In de herziene begroting 2014 resteert alleen de taakstellende bezuiniging 2014 voor het RHCe van ruim € 248.000. Bij de invulling van het organisatieplan transformatie SRE is rekening gehouden met de taakstelling zoals deze voor de Dienst SRE was opgenomen (€ 182.000). Deze taakstelling vervalt dan ook in de herziene begroting 2014.

Organisatieverliezen
Voor de post organisatieverliezen geldt hetzelfde als voor de post taakstellende bezuiniging. In de herziene begroting 2014 resteren alleen organisatieverliezen voor het RHCe van ruim € 86.000. Bij de invulling van het organisatieplan transformatie SRE is rekening gehouden met de organisatieverliezen zoals deze voor de Dienst SRE waren opgenomen (€ 201.000). Deze post vervalt dan ook in de herziene begroting 2014.

Saldo financieringsfunctie
Het saldo van de financieringsfunctie bedraagt ruim € 587.000 nadelig. Het betreft hier voornamelijk het wegvallen van rentebaten ten behoeve van rentebijschrijving op het Regionaal Mobiliteitsfonds als gevolg van het invoeren van schatkistbankieren (€ 1.200.000 nadelig). Daarnaast is een onttrekking van € 600.000 uit de bestemmingsreserve rente-egalisatie niet meer nodig omdat de BDU gelden in 2014 bij het SRE blijven. Hierdoor kunnen de rentebaten worden opgehoogd met € 600.000.

Onvoorzien SRE/RHCe
Er wordt een post onvoorzien voor het SRE opgenomen van € 13.000. Voor het RHCe is deze post ten opzichte van de begroting 2014 op hetzelfde niveau gehandhaafd.

Mutatie reserves

Bestemmingsreserve volkshuisvesting
Er wordt in de herziene begroting 2014 ruim € 77.000 meer onttrokken aan de bestemmingsreserve Volkshuisvesting dan in de begroting 2014. Onttrekkingen ten behoeve van het woningbouwprogramma en BWS voor een totaal van € 59.740 zijn vervallen. Voor het project Upside is een nieuwe onttrekking van € 12.000 opgenomen, voor C2C Bizz wordt extra € 125.000 onttrokken.

Bestemmingsreserve transformatie
Aan de bestemmingsreserve transformatie wordt in de herziene begroting 2014 een bedrag onttrokken van ruim € 2.275.000. Het betreffen hier de lasten van posten afbouw Dienst SRE en afbouw SRE Milieudienst zoals hierboven beschreven.

Bestemmingsreserve rente-egalisatie
In de herziene begroting 2014 wordt niet meer ontrokken aan de bestemmingsreserve rente-egalisatie. Dit omdat de BDU middelen in 2014 nog bij het SRE blijven. Hierdoor kan een normaal renteresultaat worden geraamd. Zie ook de toelichting op saldo financieringsfunctie.

MEERJARENRAMING

Ten behoeve van een inzicht in de ontwikkeling van de kosten en de gemeentelijke bijdrage is in de bijlagen het overzicht Meerjarenraming 2014-2017 opgenomen. In het begrotingsjaar 2014 is geen rekening gehouden met een indexering. In de jaren daarna wordt uitgegaan van constante prijzen.

4.3 Herkomst en besteding van middelen

Herkomst middelen SRE

Van iedere euro die het SRE uitgeeft, komt 14 eurocent van de gemeenten als inwonerbijdrage voor regionale taken en projecten. De grootste financiële bijdrage levert het Rijk (77%), het betreft hier de wettelijke taken op het terrein van mobiliteit.
Uit onderstaande tabel wordt duidelijk waar de baten van het SRE vandaan komen.

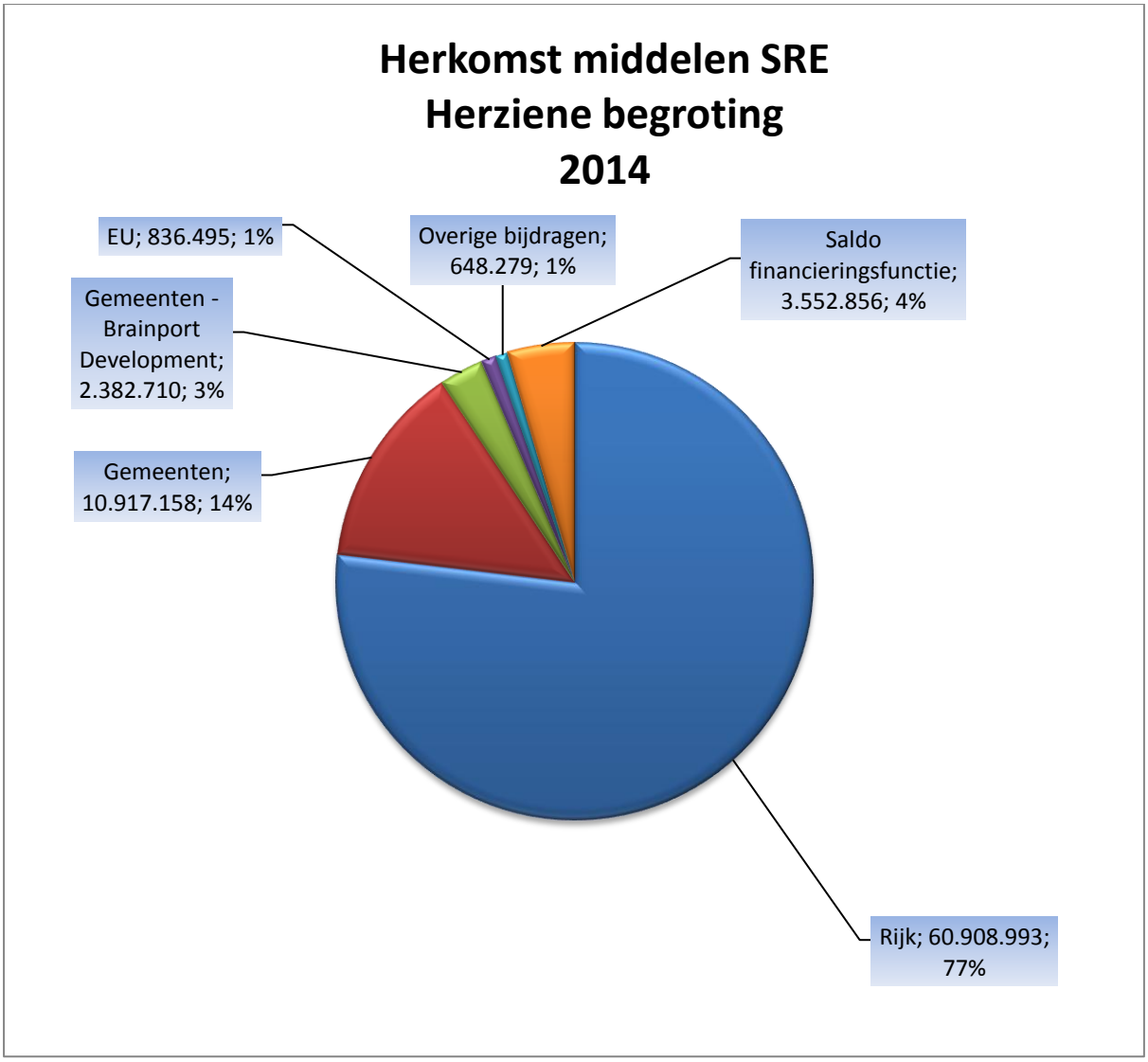

Besteding middelen SRE

In onderstaande grafiek ziet u de besteding van de middelen per programma. Van deze middelen (€ 79 miljoen) heeft € 10,9 miljoen betrekking op de gemeentelijke bijdragen.

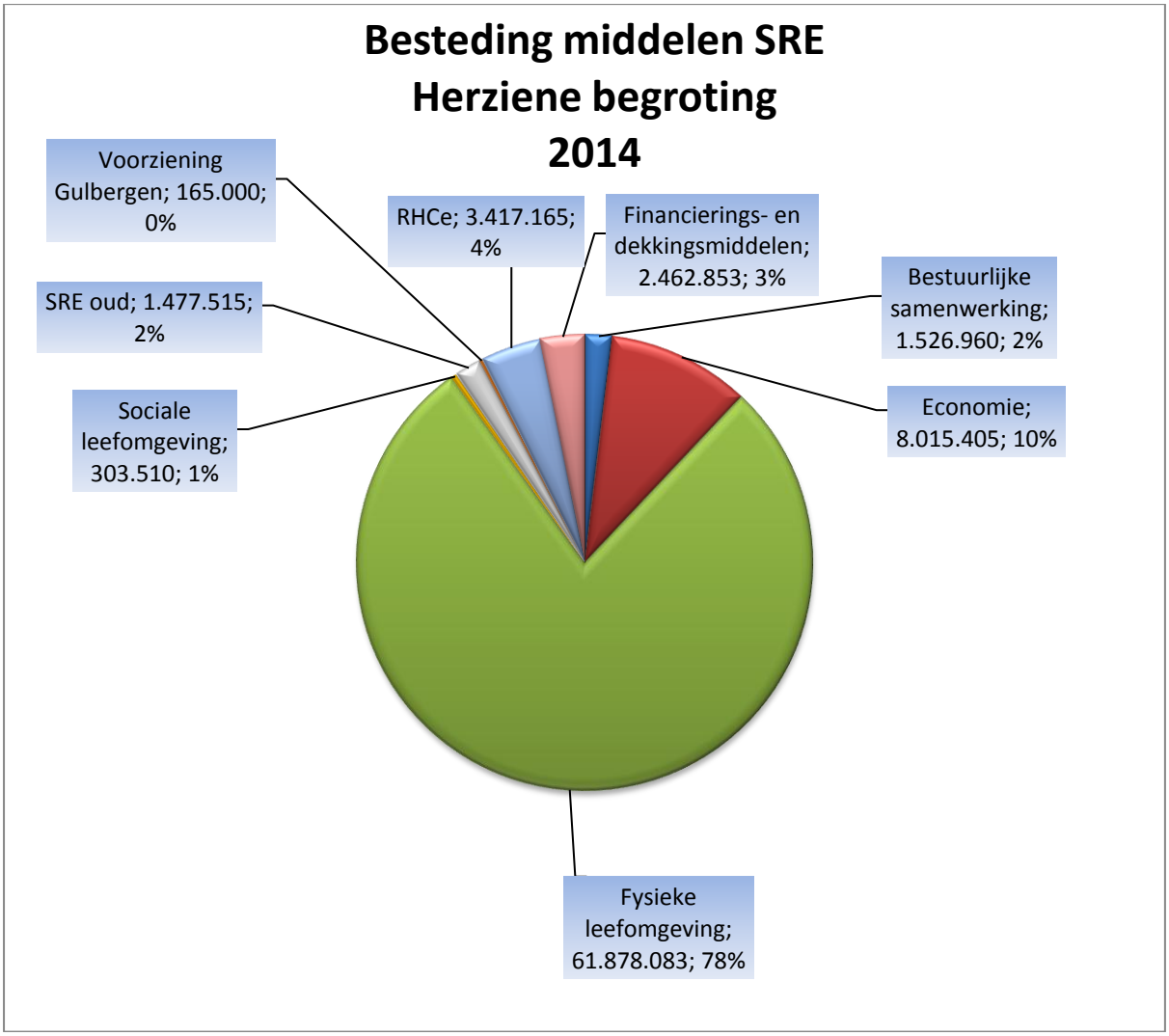

4.4 Inwonerbijdrage

De methodiek van indexering van de inwonerbijdrage is vastgelegd in de “Beleidsnota indexering”, die door de Regioraad in de vergadering van 23 december 2004 is vastgesteld.
In de vergadering van 13 december 2012 heeft de Regioraad besloten de inwonerbijdrage voor het jaar 2014 niet te indexeren en geen nacalculatie over het jaar 2011 toe te passen.

	Herziene begroting 2014		Begroting 2014	
	totaal	inwoner	totaal	inwoner
SRE				
- algemene bijdrage	3.353.734	4,502	5.707.211	7,662
- bijdrage Brainport Development	1.506.307	2,022	1.506.307	2,029
- bijdrage SRE Stimuleringsfonds	2.647.243	3,554	2.647.243	3,554
- bijdrage Oud SRE	223.348	0,300	0	0,000
	7.730.632		**9.860.761**	
Regionaal Historisch Centrum *				
- Depotbeheer fysiek	472.604	45,946	472.604	45,946
- E-depot	675.265	65,649	675.265	65,649
- Toegankelijk maken	480.043	46,670	480.043	46,670
- Conserveren	196.763	19,129	196.763	19,129
- Acquisitie	142.140	13,819	142.140	13,819
- Inspectie	421.593	0,589	421.593	0,589
- Advies	29.648	0,041	29.648	0,041
- Fysieke dienstverlening	323.121	31,414	323.121	31,414
- Digitale dienstverlening	143.470	13,948	143.470	13,948
- Faciliteren cultuurhistorische activiteiten	301.880	29,349	301.880	29,349
- Taakstelling bezuiniging	0	0,000	0	0,000
	3.186.526		**3.186.526**	
TOTAAL	**10.917.158**		**13.047.288**	

* De bijdragen Inspectie en Advies zijn uitgedrukt in een bijdrage per inwoner, alle overige onderdelen zijn bijdragen per m1.

4.5 Kengetallen

Indexeringsmodel

Begroting	Factor	2014	2013	2012
Algemene loonstijging	60%	0,00%	2,75%	0,00%
Incidentele loonstijging	60%	0,00%	0,50%	0,00%
Loonkostenstijging	60%	0,00%	3,25%	0,00%
Prijsstijging	40%	0,00%	2,25%	0,00%
Indexering bijdrage gemeenten		**0,00%**	**2,85%**	**0,00%**
Aftrek wegens geraamde toename inwonertallen 2011		0,00%	-0,52%	0,00%
Indexering inwonerbijdrage		**0,00%**	**2,33%**	**0,00%**
Nacalulatie inwonerbijdrage		**2011**	**2010**	**2009**
Begroting	**Factor**			
Algemene loonstijging	60%	0,00%	0,00%	0,00%
Incidentele loonstijging	60%	0,00%	0,00%	0,00%
Loonkostenstijging	60%	0,00%	0,00%	0,00%
Prijsstijging	40%	0,00%	0,00%	0,00%
Begrote toename lasten		**0,00%**	**0,00%**	**0,00%**
Realisatie	**Factor**			
Algemene loonstijging	60%	0,00%	0,00%	0,00%
Incidentele loonstijging	60%	0,00%	0,00%	0,00%
Loonkostenstijging	60%	0,00%	0,00%	0,00%
Prijsstijging	40%	0,00%	0,00%	0,00%
Werkelijke toename lasten		**0,00%**	**0,00%**	**0,00%**
Verschil		**0,00%**	**0,00%**	**0,00%**
Compensatie inwonertal				
Toename inwonertallen begroot		0,00%	0,00%	0,00%
Toename inwonertallen realisatie		0,00%	0,00%	0,00%
Verschil		**0,00%**	**0,00%**	**0,00%**
saldo nacalculatie		**0,00%**	**0,00%**	**0,00%**
Indexeringspercentage		**2014**	**2013**	**2012**
		0,00%	**2,33%**	**0,00%**

	Herziene begroting 2014		Begroting 2014	
Formatie	**Aantal fte's**	**Loonkosten (x € 1.000)**	**Aantal fte's**	**Loonkosten (x € 1.000)**
Eigen personeel				
SRE	32,4	2.798	52,2	3.937
SRE tijdelijk	6,9	533	0	0
RHCe	26,7	1.680	26,7	1.680
	66,1	**5.011**	**78,9**	**5.617**
Personeel van derden				
SRE	1,0	77	1,0	72
RHCe	1,0	38	1,0	38
	2,0	**115**	**2,0**	**110**
Totaal	**68,1**	**5.126**	**80,9**	**5.727**

PARAGRAFEN

5. Paragrafen

In dit hoofdstuk worden een aantal aspecten van de financiële huishouding belicht. Het betreft het:
- de paragraaf weerstandsvermogen
- de financieringsparagraaf
- de paragraaf bedrijfsvoering
- de paragraaf verbonden partijen
- de paragraaf grondbeleid

5.1 Paragraaf weerstandsvermogen en risicomanagement

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit – de middelen en mogelijkheden van het SRE om niet begrote kosten te dekken – en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Het omgaan met risico's is niet iets geheel nieuws. Onderstaande activiteiten worden reeds uitgevoerd:
1. In de programmabegroting en de programmarekening wordt in de financiële paragrafen specifiek aandacht besteed aan de risico's welke voortkomen uit het samenwerken met verbonden partijen en de inventarisatie binnen de afzonderlijke beleidsterreinen.
2. Via de Management- en Bestuursrapportages (Marap en Berap) wordt gerapporteerd over de actuele risico's en de getroffen beheersingsmaatregelen.
3. In situationele gevallen worden rapportages opgesteld over risicoprofielen.

Op het gebied van beheersing van risico's zijn binnen het huidige planning & control -instrumentarium al veel instrumenten ingericht, zoals AO/ IC-plannen, procesbeschrijvingen, controles en onderzoeken in allerlei vorm, rapportages en verantwoordingen.
Daar ligt echter geen regiobrede analyse of focus aan ten grondslag. Het risico blijft daardoor bestaan dat er witte vlekken zijn of dat er dubbele controles worden uitgevoerd of dat controles gezien de materialiteit niet nodig zijn. Dit is één van de redenen om een risicobeleidskader in te richten en een beheerssysteem te ontwikkelen.

Binnen het SRE hebben en gaan er veel veranderingen plaatsvinden, die gevolgen hebben voor de uit te voeren taken. Reden om het inventariseren van de regiobrede risico's op te pakken zo gauw er duidelijkheid is over het (resterende) takenpakket. Ten behoeve van de implementatie van risicomanagement zal het SRE de volgende stappen in onderstaande volgorde uitwerken:
- Stap 1 (reeds opgepakt)
  Het uitwerken van het risicomanagement beleid en strategie;
- Stap 2 *(1e helft 2014)*
  Het inventariseren van de risico's.
- Stap 3 *(via PC-cyclus 2014 + bedrijfsvoering gesprekken)*
  Het sturen en integreren van het risicomanagementbeleid binnen de organisatie.
- Stap 4 *(via PC-cyclus 2014)*
  Het realiseren van samenhang in het risicobeheersinginstrumentarium door het aan elkaar knopen en het stroomlijnen van reeds bestaande instrumenten en dit af te stemmen op de aan te houden weerstandsvermogen en capaciteit.

Het is van belang te weten of er sprake is van een toereikend weerstandsvermogen.
Als het risicoprofiel bekend is, kan een relatie worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit.
Een belangrijk onderdeel van het implementeren van het beheerssysteem is het creëren van risico bewustzijn bij de betrokkenen. Vorenliggend plan voorziet in een groeiproces van meerdere jaren.

Zonder regiobrede analyse of focus wordt onderstaand een opsomming gegeven van alle risico's bij respectievelijk de dienst SRE en het RHCe.

Dienst SRE
Voor een goed beeld van de weerstandscapaciteit dient er een onderscheid te worden gemaakt tussen de nieuwe organisatie van de Metropoolregio Eindhoven en het af te bouwen SRE.

Metropoolregio Eindhoven
Het betreft hier een afgeslankte, hoogwaardige organisatie waar geen plaats meer is voor uitvoerende, projectmatige activiteiten. De toekomstige risico's zijn daardoor beperkt. Analyse leert dat personele en apparaatskosten de enige substantiële kostenposten zijn. In de exploitatiesfeer is de organisatie bijna volledig afhankelijk van de bijdragen van de deelnemende gemeenten. De vermogensbestanddelen die tot het weerstandsvermogen behoren, zoals de algemene reserve, kunnen zeer beperkt in omvang zijn.

Oud SRE
In Oud SRE zijn alle tijdelijke opgaven samengebracht die nog niet volledig aan de gemeenten en subregio's zijn overgedragen.
Daarnaast kent SRE als gevolg van de transformatie aanzienlijke frictiekosten. Het betreft zowel voormalig personeel van de Milieudienst als de reductie van het personeelsbestand van het SRE. De intentie is om deze in het tijdvak tot 2017 volledig af te bouwen. Voor de afbouw zijn de risico's merendeels afgedekt door de vorming van de reserve Transformatie zoals besloten in de Regioraad van juni 2013. Voor concreet inzicht hierin verwijzen wij u naar het overzicht Reserves en Voorzieningen in de bijlagen bij deze begroting.
Na 2016 kunnen er lasten ontstaan in het kader van WW verplichtingen. Hiermee is in de begroting geen rekening gehouden. Voorts is uitgangspunt dat de personele lasten zoals opgenomen in de transferlijst voor subregionale taken vanaf 1 januari 2015 voor rekening komen van de deelnemende gemeenten.

Voor de lasten van de tijdelijke opgaven is nagenoeg altijd sprake van specifieke (project)financiering. De mogelijkheden om niet begrote kosten te dekken zijn heel beperkt. Dit vereist een strak beleid gericht op het voorkomen van niet voorziene uitgaven. Met een goed beheer van de personele- en apparaatskosten is dit mogelijk.

Schatkistbankieren
In het Bestuursakkoord Rijk en Decentrale Overheden worden laatstgenoemde verplicht om vanaf 1 januari 2014 geld dat ze opzij zetten onder te brengen bij het Rijk. Deze tegoeden, die eigendom blijven van de decentrale overheden, worden aangehouden in de schatkist. Gemeenten, provincies en waterschappen ontvangen hiervoor een rente die gelijk is aan het rentepercentage dat de Staat betaalt over leningen op de geld- en kapitaalmarkt.

Voordeel SRE
Met dit zogeheten 'schatkistbankieren' worden risico's van beleggingen tot een minimum beperkt. De wetgeving en het SRE treasury statuut waren wel al zodanig aangescherpt, dat de risico's al tot een minimum waren beperkt.

Nadeel SRE
Het positieve beleggingsresultaat van het SRE (laatste jaren meer dan € 2 miljoen) zal met het invoeren van schatkistbankieren (op termijn) merendeels komen te vervallen. De extra inkomsten werden gebruikt om exploitatierisico's op te vangen en om extra projecten te realiseren. Denk hierbij onder andere aan een jaarlijkse voeding Stimuleringsfonds van € 600.000,- vanuit de renteopbrengsten. In de toekomst wordt er rekening mee gehouden dat de toekomstige vervoersautoriteit vorengenoemd bedrag van € 600.000,- blijft bijdragen.

Wet Hof
Bij het op orde brengen van de schatkist trekt het Rijk samen op met de gemeenten, provincies en waterschappen. Op basis van het wetsvoorstel Houdbare Overheidsfinanciën (wet HOF) en de geldende begrotingsregels leveren het Rijk en de decentrale overheden de komende jaren een gelijkwaardige inspanning bij het terugdringen van het begrotingstekort. Dit principe is aan de hand van de doorrekening van het Regeerakkoord (raming EMU-saldo, Startnota) vertaald naar een concrete doelstelling voor de medeoverheden.

Het verplicht schatkistbankieren wordt geregeld via de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido). Minister Dijsselbloem stuurt het voorstel tot wetswijziging zo snel mogelijk aan de Kamer. Op verzoek van VNG, IPO en UvW wordt in het voorstel een extra bepaling opgenomen waardoor decentrale overheden hun tegoeden onder bepaalde voorwaarden ook aan elkaar kunnen uitlenen. Ook de eerder beoogde 'roodstandfaciliteit' is op verzoek van de medeoverheden geschrapt. Bovendien is afgesproken dat kleine tegoeden worden vrijgesteld van het verplicht schatkistbankieren en dat de rente op geld in de schatkist nooit negatief kan zijn.
Het SRE oud is voornamelijk een doorgeefluik van subsidies. De uitvoering vindt bij de gemeenten en andere organisaties plaats. In dit kader zal het SRE geen last ondervinden van de wet Hof.

BTW-compensatiefonds
Op aandringen van VNG, IPO en UvW ziet het kabinet af van afschaffing van het BTW-compensatiefonds. De beoogde bezuiniging (€ 550 miljoen per jaar) wordt gerealiseerd via een structurele korting op het Gemeente- en Provinciefonds.
De nadelige fiscale risico's voor het SRE blijven zodoende achterwege.

Ontwikkelingen openbaar vervoer
Het stringente budgetbeleid in de afgelopen jaren heeft geresulteerd in een positief saldo van de voorziening. Dit biedt de mogelijkheid om toekomstige risico's op te vangen.

Brede DoelUitkering (BDU)
Bij het niet correct uitvoeren van de regelgeving kan het Ministerie besluiten de betaling op te schorten dan wel bij de vaststelling van de hoogte van de subsidie hiermee rekening te houden. Risico's kunnen ook ontstaan doordat derden, in casu uitvoerders van projecten, handelen in strijd met de regelgeving.
Deze risico's kunnen op betrokken derden worden afgewenteld door in de subsidietoekenning van de afzonderlijke projecten vast te leggen dat zij zich aan de voorgeschreven regelgeving hebben te houden en dat, in het geval hieraan niet wordt voldaan, de risico' s voor eigen rekening zijn.

Dynamisch Reizigers Informatie Systeem (DRIS)
In 2005 is het DRIS-project helemaal opgeleverd. Een onzekere factor in zo'n nieuw systeem wordt gevormd door de beheerskosten. Dit risico is voor de eerste tien jaar afgedekt doordat deze kosten deel uitmaken van het opgeleverde project.

Uitvoering SRE EU-programma
Ten aanzien van de projecten die mede met Europese middelen worden gefinancierd, loopt de projectverantwoordelijke de risico's verbonden aan de uitvoering van de projecten conform de door de Europese Unie vastgestelde regels en voorwaarden. Daarnaast loopt het SRE als programmapartner samen met de provincie Noord-Brabant en het Ministerie van Economische Zaken risico's voor projecten waaraan het Comité van Toezicht zijn fiat heeft gegeven, maar die achteraf door de Europese Unie niet of niet volledig worden goedgekeurd. Als gevolg daarvan kan de EU-subsidie worden verminderd of volledig worden ingetrokken. Voor de dan niet ontvangen EU-subsidie kunnen de programmapartners worden aangesproken.

Uitvoering overige gesubsidieerde projecten
De projecten die worden uitgevoerd worden allemaal mede gefinancierd met externe geldmiddelen. Voorbeelden hiervan zijn recreatieve projecten zoals het ontwikkelen van fiets- en wandelroutes, Milieuprojecten (Cradle2Cradle) alsmede projecten op het terrein van gebieds- en economische ontwikkeling en arbeidsmarkt. In de meeste gevallen treedt het SRE daarbij op als projectverantwoordelijke en is derhalve verantwoordelijk voor een correcte uitvoering van de projecten conform de vastgestelde regels en voorwaarden. Dit houdt een zeker risico in omdat in een aantal gevallen andere partners de feitelijke uitvoering van de projecten verzorgen. De risico's die het SRE daarmee loopt worden zoveel mogelijk afgedekt door het aangaan van overeenkomsten met de uitvoerende partners, waarin afspraken worden vastgelegd over verrekening van subsidies die in de loop van het project of na afronding eventueel geheel of gedeeltelijk kunnen worden teruggevorderd indien blijkt dat partners zich niet overeenkomstig de regels en voorwaarden van de subsidiegever(s) hebben gedragen.

Voorziening Gulbergen
Voor de verdere ontwikkeling van het landgoed dient nog een bestemmingsplan te worden vastgesteld. Bij het aangaan van bepaalde investeringen is ervan uitgegaan dat er op het landgoed bedrijfsmatige activiteiten zullen plaatsvinden. Als het bestemmingsplan dit niet zou toestaan zou de

betreffende btw teruggevorderd kunnen worden. Dit risico zal binnen de voorziening dienen te worden afgedekt.

Regionaal Historisch Centrum
Bij het Regionaal Historisch Centrum is de laatste jaren een steeds stringenter begrotingsbeleid gevoerd. Daarnaast dienen er, als uitvloeisel van het bedrijfsplan RHCe 2012-2016, in de periode 2013-2014 flinke besparingen te worden gerealiseerd. Dit betekent dat er risico wordt gelopen bij het opvangen van (onverwachte) tegenvallers. Hiervoor is slecht een beperkte Algemene Reserve aanwezig.

Garantstelling AVI-Moerdijk
De garantstelling voor leveringsplicht door de Brabantse gewesten van 510.000 ton brandbaar afval aan AVI-Moerdijk (voor SRE circa 210.000 ton) is ook na de verkoop van Afvalsturing en Razob aan Essent blijven bestaan. De looptijd van deze garantstelling is tot 2017.
Overigens wordt het risico door de verkoop aan Essent wel minder, omdat Attero heeft toegezegd ook het in haar bezit zijnde brandbaar afval van buiten de provincie Noord-Brabant te verbranden in de AVI Moerdijk. Indien extra brandbaar afval dient te worden aangekocht zal dit overeenkomstig de tariefafspraken resulteren in een hogere verbrandingsprijs.

Aanleverplicht GFT afval
De zes Brabantse gewesten dienen jaarlijks een minimale hoeveelheid GFT-afval aan Essent Milieu aan te bieden om een incidentele tariefsverhoging te vermijden. Dit jaarlijkse minimum wordt gebaseerd op de aanlevering in het lopende jaar en de drie voorafgaande jaren. In het “Addendum bij het tarievenmodel GFT” is hiervoor een rekenmodel opgenomen. De Brabantbrede aanleverplicht wordt op basis van inwoneraantallen toegedeeld naar de zes gewesten, waaronder het SRE.

5.2 Financieringsparagraaf

Inleiding
In de Wet Fido (Financiering Decentrale Overheden) en Ruddo (Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden) zijn de kaders gesteld voor een verantwoorde professionele inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie van de decentrale overheden.
De treasuryfunctie wordt daarbij door de wet als volgt gedefinieerd: ”het sturen en beheersen van-, het verantwoorden over-, het toezicht houden op: de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële positie en de hieraan verbonden risico’s”. In de wet worden voorschriften, richtlijnen en normeringen genoemd. Voorbeelden hiervan zijn de kasgeldlimiet en de renterisico-norm.
Het in 2010 door de Regioraad vastgestelde treasurystatuut is een heldere vertaling van de Wet Fido en regelt de bestuurlijke infrastructuur voor de uitvoering van de treasuryfunctie in de vorm van uitgangspunten, doelstellingen, richtlijnen en limieten. Naast het treasurystatuut dient het SRE bij zowel de begroting als de jaarrekening een Financieringsparagraaf op te nemen. In deze paragraaf wordt aangegeven op welke wijze in het begrotingsjaar 2014 uitvoering wordt gegeven aan de treasuryfunctie.

Kasgeldlimiet
Volgens de Wet Fido is het SRE verplicht te rapporteren over de kasgeldlimiet. De kasgeldlimiet bepaalt het bedrag welke het SRE maximaal kort mag lenen en wordt uitgedrukt in een percentage (8,2%) van het totaal van de uitgaven. Voor 2014 zou de kasgeldlimiet € 6,5 miljoen bedragen. Voor het SRE vormt deze norm geen risico, aangezien er geen behoefte bestaat om gelden aan te trekken.

Renterisico
Ook geeft de Wet Fido aan dat er inzicht moet worden gegeven in het renterisico voor de komende 4 jaren. Het renterisico ontstaat bij het aflopen van leningen. Eventueel nieuw af te sluiten leningen kunnen gepaard gaan met hogere rentekosten.

Het SRE heeft twee annuïteitenleningen lopen, beide bij de BNG voor de financiering nieuwbouw Regionaal Historisch Centrum. De looptijd van beide leningen is afgestemd op de looptijd van het activum. De eerste lening loopt nog tot 2015 tegen 4,54% en bedroeg oorspronkelijk € 726.000,–. De tweede lening bedroeg oorspronkelijk € 7.079.000,– tegen een rentepercentage van 4,79%. Deze lening heeft een looptijd van 40 jaar met een renteherziening in 2015. De hoogte van de twee leningen samen is ultimo 2014 € 5,8 miljoen.
De renterisiconorm bedraagt 20% van het totaal van de uitgaven. Voor het SRE is dit € 15,8 miljoen. Het renterisico op de vaste schuld is de komende 4 jaar nihil.

Kredietrisico van de verstrekte gelden
Voor alle middelen welke worden uitgezet voor een periode langer dan drie maanden, geldt dat de financiële onderneming of het waardepapier over ten minste een AA-rating moet beschikken. Dit overeenkomstig het Treasurystatuut. Het SRE heeft altijd een prudent beleid gevoerd, het merendeel van de gelden zijn uitgezet in solide, vastrentende beleggingsproducten in of bij de grote Nederlandse bankinstellingen.

Treasurybeheer
De administratieve organisatie en de uitvoering vinden plaats binnen de kaders van de Wet Fido, Ruddo en het SRE Treasurystatuut.
Het beleid is gericht op een verantwoord beheer van de middelen, waarbij risico's zoveel mogelijk worden uitgesloten, de kosten zo laag mogelijk worden gehouden en het rendement vervolgens wordt geoptimaliseerd.
Voor de krediet- en schuldencrisis was het beleid voornamelijk gericht op uitzettingen op korte termijn. De rentevergoeding op deze uitzettingen werd steeds minder, er is toen gekozen een obligatieportefeuille aan te schaffen waarmee het rendement werd verhoogd. Deze portefeuille, gericht op de middellange termijn, bestaat uit titels van Europese landen, Europese Unie en diverse Europese financiële instellingen.

De totale waarde van de portefeuille in 2015 bedraagt naar verwachting ruim € 60.000.000. Dit is een afname van € 130.000.000 ten opzichte van stand ultimo 2013. Dit is volledig te verklaren door de mogelijke overdracht van het Regionaal Mobiliteitsfonds als gevolg van de afschaffing van de WGR+ per 2015.
Als gevolg van de geplande invoering van schatkistbankieren zal het merendeel van deze middelen in liquide vorm worden aangehouden bij de Nederlandse Staat. De in 2014 nog in bezit zijnde obligaties worden aangehouden tot einde looptijd, waarbij de horizon niet verder gaat dan 2016.

Renteloze lening o/g Hermes Openbaar Vervoer BV
In het kader van de realisatie van het HOV-project is in 2003 door Hermes een renteloze lening verstrekt groot € 3.176.000,– door SRE af te lossen in 150 maandelijkse termijnen van rond € 21.200,–. Ultimo 2014 resteert een restantschuld van € 254.000.

<u>Voorziening Gulbergen</u>
De beschikbare middelen in de Voorziening Gulbergen moeten door het SRE zo goed mogelijk op middellange termijn worden belegd.
Het beheer, het beleggen van de beschikbare middelen vindt plaats met als uitgangspunten de Wet Fido en het Treasurystatuut van het SRE.
Het vermogensbeheer van de middelen in de Voorziening Gulbergen is uitbesteed aan een vermogensbeheerder, te weten Lombard Odier Darier Hentsch.

5.3 Bedrijfsvoering

Bij de discussie en besluitvorming over de toekomstige intergemeentelijke samenwerking heeft de Regioraad zich in december 2007 uitgesproken over de gewenste organisatiestructuur.
Gekozen is om een duidelijker onderscheid te maken in de drie diensten:

- Dienst SRE die zich richt op de uitvoering van de Regionale Agenda
- SRE Milieudienst die zich richt op de ondersteuning van gemeenten op het terrein van fysieke leefomgeving in een dienstverleningsmodel
- RHCe die zich richt op het beheer en ontsluiting van de oude archieven c.a.

Inmiddels is besloten het takenpakket van de SRE Milieudienst op te laten gaan in een nieuwe Gemeenschappelijke Regeling in het kader van de Regionale Uitvoering Dienst (RUD).
Als gevolg van het Transformatieplan SRE zoals behandeld in de Regioraad van juni 2013 wordt in de voorliggende begroting voor de dienst SRE een programmatisch onderscheid gemaakt tussen de nieuwe organisatie (Metropoolregio Eindhoven) en de af te bouwen SRE organisatie oud. Voor de nieuwe organisatie van de Metropoolregio Eindhoven wordt thans een organisatieplan opgesteld.

Nieuwe organisatie (Metropoolregio Eindhoven)
De huisvesting en bedrijfsvoering van de organisatie wordt in overeenstemming gebracht met de taken en de schaal. Gelet op de vermindering van het personeelsbestand zal de nieuwe organisatie naar verwachting op termijn met de helft van de huidige huisvestingsruimte toe kunnen. De ondersteunende bedrijfsprocessen zullen zo veel mogelijk uitbesteed worden of gecombineerd worden met andere partijen (zoals het Regionaal Historisch centrum of een van de gemeenten in de regio). Een kleine organisatie als dat van de Metropoolregio is qua omvang niet in staat om deze taken volledig zelfstandig uit te voeren.

Bij het bepalen van de gewenste uitvoering van de ondersteunende bedrijfsprocessen willen wij het volgende realiseren:

- efficiënt en effectief regelen van bedrijfsvoeringstaken;
- flexibiliteit in de organisatie en de uitvoering;
- borgen van kwaliteit en beschikbaarheid;
- doelgerichte dienstverlening.

Ondersteunende bedrijfsprocessen
Onder ondersteunende bedrijfsprocessen worden in het algemeen die processen verstaan, die niet behoren tot het primaire proces van de organisatie.

Personeel en Organisatie
De personeelsadministratie zal worden uitbesteed en het personeelsbeleid valt onder verantwoordelijkheid van de directeur. Daar waar nodig zal separaat advies extern worden ingewonnen.
Gezien de omvang en het karakter van de organisatie (platte organisatie en hoogwaardige adviseurs) kan op termijn volstaan worden met een directe (informele) vorm van medezeggenschap. Volgens de CAR-UWO is een ondernemingsraad verplicht binnen een ambtelijke organisatie zodra daar 35 personen werkzaam zijn. Zolang de organisatie in dezelfde juridische entiteit functioneert als het RHCe is een ondernemingsraad verplicht.

Informatievoorziening
Naast de technische ICT-infrastructuur is de organisatie en beschikbaarheid van informatie een essentiële randvoorwaarde voor de nieuwe organisatie. Het werken in netwerken vraagt om een daarop aangepaste informatievoorziening. Het primair proces zal in hoge mate steunen op digitale ontsluiting van de informatie. Volledige digitalisering van het primair proces is het uitgangspunt. Vooralsnog heeft de organisatie nog te maken met papieren informatie en archiefvorming. Dit zal een plaats moeten krijgen in de organisatie van de ondersteunende bedrijfsprocessen.

Financiën en financiële administratie
Door de verschuiving van een min of meer projectgerichte organisatie naar een procesgerichte organisatie zal de vraag naar financiële administratie verminderen. In de nieuwe organisatie hebben we een betrekkelijk eenvoudige financiële huishouding en administratie. De financiële administratie zal daarom extern worden ondergebracht. De financiële controlling blijft onderdeel van de nieuwe organi-

satie omdat dit direct verbonden is aan de opgave en verantwoordelijkheid van de organisatie en het bestuur.Twee procestaken bestaan m.b.t. de ondersteunende taken:
- Organisatie en bewaking van de ondersteunende taken
- Organisatie, controlling en verantwoordelijkheid voor de financiële organisatie

Daarvoor zijn 2 fte beschikbaar.

Secretariële administratie
De secretariële ondersteuning staat direct ten dienste van het primaire proces. We hebben deze taken dan ook ondergebracht in de primaire organisatie.

Communicatie
De nieuwe opgave en positie van de Metropoolregio vraagt om een structurele inzet van communicatie. De interactieve werkwijze met onze partijen, het betrekken de gemeente(raden), het doorontwikkelen van nieuwe oplossingen vragen om permanente communicatie met onze partners. Dit is naast onze inhoudelijke opgave ook een kernopgave van de organisatie. Daarom zijn deze taken ondergebracht in het primaire proces en het geen onderdeel (meer) van het ondersteunende bedrijfsproces. Deze taken zullen niet worden uitbesteed.

Juridische ondersteuning
Voor zover verbonden aan de eerstelijns ondersteuning van het primair proces (samenwerkingscontracten, verordeningen, beschikkingen ed) zijn de juridische taken onderdeel van het primair proces. Deze taken zullen binnen de organisatie moeten worden geborgd. Als sprake is van juridische procedures/procesgang zal externe expertise worden ingezet.

Huisvesting en facilitaire diensten
Met ingang van 1 januari 2016 eindigt het huidige huurcontract. In 2014 start het proces om een nieuw onderkomen te vinden. De nieuwe huisvesting moet voldoen aan de huidige praktijk m.b.t. het flexwerken, het moet volledig ingerichte werkplekken bieden en de facilitaire diensten (receptie, ICT-infrastructuur, schoonmaak e.d.) moeten zijn geregeld.

Planning en realisatieproces
De afbouw van enkele projecten in 2014 en 2015 én het einde van het huidige huurcontract bepalen het tempo en het proces van de overdracht van de ondersteunende bedrijfsprocessen aan externe partijen
In 2014 wordt gestart met het opstellen van een overdrachtsplan zodat uiterlijk met ingang van 2016 de nieuwe inrichting van de bedrijfsprocessen en de uitbesteding is gerealiseerd. Bij voldoende volume is het een optie i.p.v. uitbesteding van de ondersteunende processen een shared service hiervoor in te richten. Nadrukkelijk zal hierbij worden onderzocht of er combinaties mogelijk zijn met het Regionaal Historisch centrum dat onderdeel vormt van dezelfde gemeenschappelijke regeling. Op dit moment heeft de dienst SRE een personele overhead van 15,93 fte. In de nieuwe situatie wordt dit teruggebracht tot circa 5 (inclusief 2 fte in de primaire processen). In het overdrachtsplan zal worden aangegeven hoe in de periode van overdracht maximaal gebruik kan worden gemaakt van personeel dat bovenformatief is of wordt.

Regionaal Historisch Centrum

Het RHCe is een dienst die er voor staat om voor de aangesloten gemeenten uitvoering te geven aan een wettelijke archieftaak en daar, gelet op de eigen cultuurhistorie van de regio een specifieke ‘couleur locale’ aan te geven. Twee aspecten zijn daarbij te onderscheiden: de beheermatige component en de publieksbediening. Waar de eerste zich relatief makkelijk laat vertalen in en naar landelijk vastgestelde regels en normen, is voor het tweede veeleer een goed ontwikkeld antennegevoel richting publiek en politiek van belang.
Doelmatigheid in de inzet van personele, financiële en facilitaire middelen is en blijft het kernbegrip. Momenteel is de stuurgroep Erfgoed bezig het RHCe op vorenstaande aspecten onder de loupe te nemen. De einduitkomst van dit onderzoek zullen u in het voorjaar 2014 worden gepresenteerd.
Wel moet nu al worden geconstateerd dat de publieksverwachting niet altijd strookt met de door de aangesloten gemeenten ter beschikking gestelde middelen. Via het vinden van aanvullende middelen binnen lokale, regionale, provinciale en landelijke (subsidie)trajecten en via het aangaan van samenwerkingsconstructies wordt geprobeerd dat gat te dichten.

Kwaliteitszorg
Het optimaliseren van de werkprocessen is een permanent punt van aandacht evenals het uitvoeren van de wettelijke archieftaken, met inbegrip van de daarbij gedefinieerde landelijke kwaliteitsnormen. Wat betreft de publieke dienstverlening wordt jaarlijks geparticipeerd in landelijke klanttevredenheidsonderzoeken.

Financiële bedrijfsvoering
Het feit dat het RHCe nog steeds een forse taakstelling kent waar het gaat om het kunnen invullen van de toegewezen fte's, geeft al aan dat er al sedert jaar en dag een strak financieel beleid wordt aangehouden.

Personeelbeleid
De dienst RHCe, als organisatie in overgang van klassiek beheer naar (pro-)actieve erfgoeddienst, zal 'slim' om moeten gaan met de personele inzet bij taken die daarbij op zijn pad komen. Daarnaast moet ingespeeld kunnen blijven worden op een nog steeds sterk veranderende cultuurhistorische omgeving.
Zaak is het dan om via het aanbieden van scholing een breed inzetbaar en gemotiveerd personeelsbestand te generen. Tegelijkertijd is het van belang om opgebouwde kennis en ervaring langere tijd aan de organisatie te binden maar ook om, gelet op de huidige leeftijdsopbouw, tijdig en adequaat te 'investeren' in jonge(re) medewerkers. Een aantrekkelijk werkgeverschap door het aanbieden van goede arbeidsvoorwaarden, opleidingsmogelijkheden en aantrekkelijk werk is daarbij van groot belang.

Informatievoorziening
Digitalisering van archiefinformatie op het snijvlak van belangen van materieel beheer én van publieksbediening is een al enige jaren lopend traject. Waar mogelijk wordt daarbij aansluiting gezocht bij binnen de aangesloten gemeenten lopende trajecten en provinciale en landelijke (innovatieve) trajecten.

Communicatie
Het RHCe, als publieksdienst bij uitstek van het Samenwerkingsverband heeft alle belang bij een sterke P.R. en communicatiebeleid, niet alleen naar het brede publiek maar ook richting de aangesloten gemeenten. In het laatste geval wordt veelal gebruik gemaakt van archiefconsulenten. In onze contacten richting onze bezoekers (fysiek en virtueel) spelen media als kranten, radio, televisie en multimedia een cruciale rol.

Voorziening Gulbergen

De Regioraad heeft het beheer en de beschikkingsmacht over de gelden in het kader van de verkoop van de aandelen van NV Razob overgedragen aan het Dagelijks Bestuur. Daartoe is de adviescommissie "Voorziening Gulbergen", onder voorzitterschap van de portefeuillehouder Gulbergen, ingesteld. Vanuit het Dagelijks Bestuur maakt ook de portefeuillehouder financiën deel uit van deze commissie. Deze commissie adviseert het Dagelijks Bestuur over de ingediende plannen, onttrekking aan de beschikbare middelen en de wijze van beleggen van deze gelden.
In het rapport "Organisatie van het beheer van de voorziening Razob[1]" is de organisatie van het beheer vastgelegd.
Voor de ambtelijke ondersteuning van de adviescommissie is een beleidsmatig en een financieel adviseur voorziening Gulbergen aangewezen.
De Jaarrekening Voorziening Gulbergen wordt jaarlijks vastgesteld.

[1] Inmiddels gewijzigd in de voorziening Gulbergen.

5.4 Verbonden partijen

Brainport Development NV
Brainport Development NV is ontstaan uit de fusie tussen NV REDE (Rede) en Brainport Operations BV(BPO). Het betreft een vennootschap met Triple Helix-aandeelhouders, waarbij het overheidsaandeel 50 procent is.
Brainport Development is gericht op het structureel verankeren van de Brainport-strategie.
Gelet op de regionale opgave van Brainport Development wordt de financiering (net als eerst met Rede) verkregen via een inwonerbijdrage en zal het SRE als enige subsidiënt optreden.
De vier gemeenten (Eindhoven, Helmond, Best en Veldhoven) die ook in het aandelenkapitaal van Brainport Development NV deelnemen, worden op grond van de gemeenschappelijke regeling een extra bijdrage gevraagd op basis van hun specifiek belang.

Er zijn voor het SRE een aantal instrumenten voor de beïnvloeding van en de sturing op Brainport Development:
- Aan de voorkant, als het gaat om het programma en de aard van de activiteiten. Dit gebeurt door de afgesproken consultatie over het jaarplan, SRE vertegenwoordiging in het bestuur van de Stichting Brainport en door onze formele rol als aandeelhouder.
- Bij de financiering, waarbij het gaat om de omvang van de uit te voeren activiteiten in relatie tot het budget.
- En bij de afstemming met de eigen activiteiten, dus bij de wijze van uitvoering. Hierbij speelt het coördinerend overleg een cruciale rol.

Er vindt een periodiek coördinerend overleg plaats tussen de directie van Brainport Development en de participanten in het aandelen kapitaal (op managementniveau) vanuit de in de Stichting Brainport vertegenwoordigde partijen. In dit inhoudelijke overleg worden nieuwe initiatieven besproken en vindt tussen partijen afstemming plaats. Daarnaast dient dit overleg om de jaarplannen mee voor te bereiden en om er voor zorg te dragen dat de eenmaal door het bestuur van de Stichting Brainport vastgestelde plannen, goed verankerd worden in de diverse achterbannen.

Breedband Regio Eindhoven B.V.
Op initiatief van het Regionaal Breedband Consortium Zuidoost-Brabant (RBC), bestaande uit circa 20 maatschappelijke organisaties en enkele bedrijven, is een breedbandring (glasvezelinfrastructuur) in Eindhoven, met uitlopers naar Geldrop-Mierlo, Veldhoven en Helmond gerealiseerd, waarop ook eigen vestigingen zijn aangesloten. Hiertoe zijn opgericht de Stichting Glasrijk en de exploitatiemaatschappij Breedband Regio Eindhoven BV.
Het SRE, een van de “Founding Fathers”, heeft een zetel in het Algemeen Bestuur van de Stichting Glasrijk en is aandeelhouder in de Breedband Regio Eindhoven BV tot maximaal 136.000 gewone aandelen van nominaal € 1,–.

SkVV
Het SkVV is een koepelorganisatie voor de WGR+ regio’s op het gebied van mobiliteit. Het SRE is aangesloten bij het SkVV en de portefeuillehouder Mobiliteit van het SRE heeft zitting in de Portefeuillehoudersoverleg SkVV.
Het SRE betaalt jaarlijks een bijdrage aan SkVV, conform de SkVV verdeelsleutel (naar inwoneraantallen). De begroting wordt jaarlijks vastgesteld in het Portefeuillehoudersoverleg SkVV.

Coöperatie Slimmer Leven 2020
Het is SRE is sinds de oprichting partner in de coöperatie. Namens het SRE is de portefeuillehouder Zorg lid van het Bestuur. De jaarlijkse bijdrage is € 5.000.

5.5 Grondbeleid

In de Gemeenschappelijke regeling is vastgelegd dat voor de realisering van een uitvoeringsprogramma behorende bij een door de Regioraad vastgesteld beleidsdocument eventueel gronden kunnen worden verworven. Tot op heden is hiervan geen gebruik gemaakt.

Voorziening Gulbergen
Om het Landgoed Gulbergen te kunnen realiseren, moeten de betreffende gronden in eigendom komen van het SRE. Contractueel worden de gronden in erfpacht gegeven aan Essent.
De betreffende gronden worden beschouwd als investeringen met een maatschappelijk nut.

OVERZICHT
GEMEENTELIJKE BIJDRAGEN

OVERZICHT GEMEENTELIJKE BIJDRAGEN 2014 in €

		SRE				RHCe				TOTAAL
GEMEENTE	AANTAL INWONERS 1-1-2013*	Regionale opgaven	Brainport Development	Stimule-ringsfonds	Oud SRE	Aantal meters	Opslag en Beheer (m1)	Toezicht	Open-baarheid (m1)	GEM. BIJDRAGE 2014
Inwonerbijdrage 2014		**€ 4,50**	**€ 2,022**	**€ 3,554**	**€ 0,300**		**€ 191,213**	**€ 0,630**	**€ 74,710**	
Asten	16.402	73.850	33.298	58.293	4.918	180	34.418	10.341	13.448	**228.566**
Bergeyk	18.188	81.891	36.761	64.640	5.454	251	47.994	11.467	18.752	**266.959**
Best	28.654	129.014	58.214	101.836	8.592	240	45.891	18.065	17.930	**379.543**
Bladel	19.642	88.438	39.722	69.808	5.890	252	48.186	12.383	18.827	**283.254**
Cranendonk	20.335	91.558	41.449	72.271	6.097	234	44.744	12.820	17.482	**286.421**
Deurne	31.736	142.891	64.440	112.790	9.516	436	83.369	20.008	32.574	**465.587**
Eersel	18.208	81.981	36.862	64.711	5.460	229	43.788	11.479	17.109	**261.390**
Eindhoven	218.237	982.609	440.996	775.614	65.439	3.665	700.795	137.587	273.814	**3.376.853**
Geldrop-Mierlo	38.771	174.566	78.441	137.792	11.626	399	76.294	24.443	29.809	**532.971**
Gemert-Bakel	29.117	131.099	58.880	103.482	8.731	0	0	0	0	**302.191**
Heeze-Leende	15.399	69.334	31.154	54.728	4.617	227	43.405	9.708	16.959	**229.906**
Helmond	89.022	400.820	180.064	316.384	26.693	2.051	392.177	56.124	153.231	**1.525.494**
Laarbeek	21.775	98.042	43.838	77.388	6.529	323	61.762	13.728	24.131	**325.419**
Nuenen c.a.	22.652	101.990	45.749	80.505	6.792	199	38.051	14.281	14.867	**302.237**
Oirschot	17.935	80.752	36.240	63.741	5.378	435	83.178	11.307	32.499	**313.094**
Reusel-De Mierden	12.678	57.082	25.669	45.058	3.802	164	31.359	7.993	12.253	**183.215**
Someren	18.642	83.935	37.704	66.254	5.590	234	44.744	11.753	17.482	**267.462**
Son en Breugel	16.143	72.684	32.103	57.372	4.840	85	16.253	10.177	6.350	**199.780**
Valkenswaard	30.595	137.754	62.219	108.735	9.174	295	56.408	19.289	22.040	**415.617**
Veldhoven	44.094	198.533	89.020	156.710	13.222	235	44.935	27.799	17.557	**547.775**
Waalre	16.638	74.912	33.483	59.131	4.989	152	29.064	10.489	11.356	**223.425**
Totaal	**744.863**	**3.353.734**	**1.506.307**	**2.647.243**	**223.348**	**10.286**	**1.966.815**	**451.241**	**768.471**	**10.917.158**

* **voorlopige opgaven gemeenten**

MEERJARENRAMING
PROGRAMMA’S

Programma (bedragen x € 1.000)	Herziene begroting 2014					Begroting 2015					Begroting 2016			Begroting 2017		
	Apparaats kosten	Programma kosten	Totaal lasten	Baten	Saldo	Apparaats kosten	Programma kosten	Totaal lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Metropoolregio Eindhoven																
- Bestuurlijke samenwerking	1.312	215	1.527	0	-1.527	1.312	215	1.527	0	-1.527	1.527	0	-1.527	1.527	0	-1.527
- Economie	879	7.136	8.015	6.745	-1.271	879	7.136	8.015	6.745	-1.271	8.015	6.745	-1.271	8.015	6.745	-1.271
- Fysieke leefomgeving	2.115	59.763	61.878	60.909	-969	2.115	59.763	61.878	60.909	-969	61.878	60.909	-969	61.878	60.909	-969
- Sociale leefomgeving	304	0	304	0	-304	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oud SRE																
- Oud SRE	533	945	1.478	1.281	-197	251	630	881	618	-263	99	54	-45	0	0	0
- Voorziening Gulbergen		165	165	165	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
RHCe	3.240	177	3.417	3.240	-177	3.240	177	3.417	3.240	-177	3.417	3.240	-177	3.417	3.240	-177
Totaal programma's	**8.383**	**68.401**	**76.784**	**72.340**	**-4.444**	**7.797**	**67.921**	**75.718**	**71.512**	**-4.206**	**74.936**	**70.948**	**-3.988**	**74.838**	**70.894**	**-3.944**
Financiering en algemene dekkingsmiddelen																
Gemeentelijke algemene bijdrage	0	0	0	3.354	3.354	0	0	0	3.203	3.203	0	2.711	2.711	0	2.711	2.711
Afbouw Dienst SRE	0	1.450	1.450	0	-1.450	0	545	545	0	-545	409	0	-409	273	0	-273
Afbouw SRE Milieudienst	0	826	826	0	-826	0	703	703	0	-703	473	0	-473	311	0	-311
Taakstelling bezuiniging RHCe	0	-248	-248	0	248	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Organisatieverliezen RHCe	0	86	86	0	-86	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo financieringsfunctie	0	316	316	1.016	700	0	316	316	1.016	700	316	1.016	700	316	1.016	700
Onvoorzien SRE	0	14	14	0	-14	0	14	14	0	-14	14	14	0	14	14	0
Onvoorzien RHCe	0	20	20	0	-20	0	20	20	0	-20	20	20	0	20	20	0
Resultaat voor bestemming	**8.383**	**70.863**	**79.246**	**76.709**	**-2.537**	**7.797**	**69.519**	**77.316**	**75.731**	**-1.585**	**76.167**	**74.709**	**-1.458**	**75.770**	**74.655**	**-1.115**
Mutaties reserves																
Onttrekk. Best.reserve Volkshuisvesting	0	0	0	227	227	0	0	0	42	42	0	36	36	0	30	30
Onttrekk. Best.reserve Transformatie	0	0	0	2.275	2.275	0	0	0	1.543	1.543	0	1.422	1.422	0	1.085	1.085
Onttrekk. reserve Rente-egalisatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekk. Best.reserve conservering archieven	0	0	0	35	35	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	**8.383**	**70.863**	**79.246**	**79.246**	**0**			**77.316**	**77.316**	**0**	**76.167**	**76.167**	**0**	**75.770**	**75.770**	**0**
Bijdrage per inwoner SRE																
- Brainport Development					2,022					2,022			2,022			2,022
- SRE Stimuleringsfonds					3,554					3,554			3,554			3,554
- Algemene bijdrage					4,802					4,300			3,640			3,640
					10,378					**9,876**			**9,216**			**9,216**

STAAT VAN VASTE ACTIVA

EN

EMU SALDO

Staat van materiële vaste activa

Omschrijving	Boekwaarde per 1 jan. 2014	Investe./ desinvest-eringen	Afschrij-vingen	Boekwaarde per 31 dec. 2014
Gronden en terreinen	459.340	0	0	459.340
Bedrijfsgebouwen	5.953.082	0	143.538	5.809.544
Machines, apparaten en installaties	137.020	0	106.558	30.462
Overige materiële vaste activa	495.661	0	104.893	390.768
Totaal generaal	**7.045.103**	**0**	**354.989**	**6.690.114**
recapitulatie per dienst				
SRE	159.239	0	57.471	101.768
RHCe	6.885.864	0	297.518	6.588.346
Totaal generaal	**7.045.103**	**0**	**354.989**	**6.690.114**

EMU-saldo

in € 1.000	begroting 2013	begroting 2014	meerjaren-ramingen 2015
Resultaat voor bestemming	1.900	700	600
Afschrijvingen	670	355	300
Dotaties voorzieningen/vooruitontvangen	55.081	51.932	50.000
Investeringen	260	0	0
idem ontvangen bijdragen derden			
Desinvesteringen			
Boekwinst op desinvesteringen			
Uitgaven aan aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken ed.			
Verkoopopbrengsten van grond			
Boekwinst op grondverkopen			
Betalingen ten laste van de voorzieningen ca	53.339	50.239	48.000
Betalingen die niet via de exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves worden gebracht en die nog niet vallen onder een van de andere genoemde posten			
Boekwinst bij verkoop van deelnemingen en aandelen			
Berekend EMU-Saldo	4.052	2.748	2.900

STAAT VAN RESERVES EN VOORZIENINGEN EN

VOORUITONTVANGEN SUBSIDIES

Staat van reserves

Omschrijving	Saldo per 1 jan. 2014	Resultaatbestemming lopend boekjaar		Resultaatbestemming vorig boekjaar		Saldo per 31 dec. 2014
		Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	
Algemene reserves:						
Algemene reserve SRE	2.524.422	-	-	-	-	2.524.422
Algemene reserve RHCe	340.953	-	-	-	-	340.953
						-
Totaal algemene reserves	**2.865.375**	-	-	-	-	**2.865.375**
Bestemmingsreserves						
Volkshuisvesting	1.832.918	-	226.572	-	-	1.606.346
Rente egalisatie	1.199.609	-	-	-	-	1.199.609
Deelneming Brainport development	698.367	-	-	-	-	698.367
Conservering archieven RHCe	128.590	-	35.000	-	-	93.590
Personele kosten (per dienst)	376.704	-	200.000	-	-	176.704
Bestemmingsreserve Transformatie SRE	3.332.930	-	2.275.460	PM	-	1.057.470
Totaal bestemmingsreserves	**7.569.118**	-	**2.737.032**	-	-	**4.832.086**
TOTAAL VAN DE RESERVES	**10.434.493**	-	**2.737.032**	-	-	**7.697.461**

Staat van voorzieningen

Omschrijving	Saldo per 1 jan. 2014	Toevoeging	Aanwending	Saldo per 31 dec. 2014
SRE Stimuleringsfonds	12.036.139	3.296.000	3.296.000	12.036.139
Rente egalisatie BWS	39.089	0	39.089	0
Financieringsfonds Strategische Projecten	2.304.071	5.000.000	5.000.000	2.304.071
Groot onderhoud gebouwen RHCe	192.363	31.100	50.000	173.463
TOTAAL VAN DE VOORZIENINGEN	**14.571.662**	**8.327.100**	**8.385.089**	**14.513.673**

Staat van vooruitontvangen subsidies

Omschrijving	Saldo per 1 jan. 2014	Toevoeging	Aanwending	Saldo per 31 dec. 2014
BDU Algemeen	1.849.292	0	0	1.849.292
BDU Interne Kosten	56.887	4.824.482	3.352.031	1.529.337
BDU Regionale projecten	58.578.981	12.100.000	1.536.000	69.142.981
BDU Programmaprojecten	74.906.034	10.397.000	5.105.329	80.197.706
BDU BLV Projecten	1.048.064	1.045.001	2.077.567	15.498
BDU Openbaar Vervoer	6.127.620	22.019.000	25.179.345	2.967.275
BDU OV Toegankelijkheid	1.190.546	242.000	715.000	717.546
BDU OV Sociale Veiligheid	180.000	100.000	20.000	260.000
Regionaal mobiliteitsfonds	**143.937.424**	**50.727.483**	**37.985.272**	**156.679.635**
V.O.subs. V&V (geen BDU)	87.000	0	0	87.000
V.O.subs. Parkplateau (Brainport)	7.656.392	0	0	7.656.392
TOTAAL	**151.680.816**	**50.727.483**	**37.985.272**	**164.423.027**

OVERZICHT PROGRAMMA – DEELPROGRAMMA – PRODUCT/PROJECT

Programma	Deelprogramma	Product/Project
Metropoolregio Eindhoven	Bestuurlijke samenwerking	Regionaal platform Regionale Agenda Gesprekstafels
	Economie	Economische strategie Werklocaties Arbeidsmarkt Investeringsfondsen
	Fysieke leefomgeving	Strategie ruimte (incl. Noordoostcorridor) Strategie Mobiliteit Wonen Vervoersautoriteit
	Sociale leefomgeving	Zorgvernieuwing
Oud SRE	Oud SRE	Regionale huisvestingsverordening Besluit Woninggebonden subsidies (BWS) BioenNW C2C Bizz Upside Pure Hubs
	Voorziening Gulbergen	
RHCe	Opslag en beheer	Depotbeheer fysiek E-depot Toegankelijk maken Conserveren Acquisitie
	Toezicht	Inspectie Advies
	Openbaarheid	Fysieke dienstverlening Exploitatie publieksruimte Digitale dienstverlening Faciliteren cultuurhistorische activiteiten